

Ötven év felettek a munkaerőpiacon

2013. május 08.

Tartalom

Összefoglaló.....	2
Bevezető.....	2
Az idősebb generációk munkaerő-piaci jelenléte	3
Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe (2012. II. negyedévi ad hoc modul főbb eredményei)	6
A nyugdíj mellett dolgozók főbb jellemzői.....	9
Táblázatok.....	12
Módszertan.....	30
Melléklet: Kérdőív és kitöltési útmutató az „Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe” című modulhoz	34

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglaló

- Az utóbbi évtizedben az 50 éven felüliek munkaerő-piaci aktivitása nőtt, de a 60 éven felüli korosztály jelenléte továbbra is marginális, illetve a nyugdíj melletti foglalkoztatásra korlátozódik.
- Az idősebb korosztályok foglalkoztatásának legfőbb alakító tényezői a mindenkori nyugdíj-szabályok. A férfiak többsége 60, illetve 62 éves korában kezdte meg öregségi nyugdíját, a nőknél ilyen kiemelt életkor nincs.
- A nyugdíjba vonulás okai között jelentős súllyal szerepel az egészségi állapot, nemcsak a rokkant, de az öregségi nyugdíjban részesülőknél is.
- A nyugdíjazottak lényegesen nagyobb hányada nyilatkozott úgy, hogy szeretett volna tovább dolgozni, mint ahányan közülük a rájuk irányadó öregséginyugdíj-korhatár után ténylegesen dolgoztak. Többségük azonban feltételezhetően nem későbbi nyugdíjba vonulásra, hanem nyugdíj melletti foglalkoztatásra gondolt.
- A foglalkoztatott nyugdíjasok száma mintegy 150 ezer volt 2012-ben, ebből 95 ezren kaptak öregségi nyugdíjat. Utóbbiakat magasabb átlagos iskolai végzettség és a részmunkaidőben és rendhagyó munkarendben foglalkoztatottak jelentős aránya jellemezte.

Bevezető

Napjainkban a társadalom öregedése, az idősebb generációk népességen belüli folyamatosan növekvő aránya jellemzi az európai országok döntő többségét. A várható életkor hosszabbodásával egyre több időset kell egyre kisebb számú fiatalnak eltartania, s így a társadalombiztosítási rendszerek fenntarthatósága mindinkább kérdésessé válik. Részben ezzel magyarázható, hogy az Európai Unió kiemelt prioritásnak tekinti az idősebb korosztályok foglalkoztatottságának növelését, s próbál olyan ösztönző rendszert kidolgozni, amely érdekeltté teheti az idősebbeket munkaerő-piaci aktivitásuk minél további megőrzésében. A megteendő lépések megalapozásához biztosít információs háttérrel a munkaerő-felmérés (MEF) 3–4 évente végrehajtott „Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe” című ad hoc modulja is. A legutóbbi (2012. II. negyedévi) felvétel két – a tagországok saját nyugdíjreformjának kidolgozásában is felhasználható információk forrását jelentő – kérdéskört állított a középpontba. Egyfelől azt, hogy az 50–69 éves korosztályból már nyugdíjba vonultak kilépési döntését mi motiválta, s hogy ez a munkaerő-piaci aktivitás teljes megszűnését jelentette-e, másfelől, hogy a nyugdíjban még nem részesülők mikor és milyen módon képzelik el kilépésüket a munkaerőpiacról.

A nyugdíjba vonulás okának és szándékának jobb megismerését az teszi számunkra különösen időszerűvé, hogy Magyarországon az idősebb generációk foglalkoztatását döntően befolyásoló nyugdíjrendszer évtizedek óta tartó folyamatos átalakítása éppen most lépett egy újabb szakaszba. A korengedményes nyugdíjazás korábbi lehetőségei napjainkra gyakorlatilag megszűntek, viszont a nők esetében új, és hatását tekintve még nem ismert korengedményes forma lépett be a rendszerbe. A nyugdíjba vonulás „késleltetésének” megítélése – tisztán munkaerő-piaci szempontból – legalábbis ellentmondásos. Az idősebb generációk benntartása a munkaerőpiacon csökkentheti ugyan a nyugdíjalapokra nehezedő pénzügyi nyomást, viszont a gazdasági stagnálás körülményei között jelentős mértékben gátolhatja a fiatalok munkához jutását, így azt is, hogy ők járulékbefizetővé váljanak. A nyugdíjkorhatárhoz közelítő, vagy azt éppen elérő korosztályok ráadásul igen nagy létszámúak (az ún. Ratkó-generáció), ami még inkább nehezíti azt, hogy a fenti kérdést egyértelműen meg tudjuk válaszolni. Növelheti a társadalmi feszültséget az is, hogy az egyre idősebb, de a rájuk irányadó öregséginyugdíj-korhatárt még el nem ért állásvesztők – éppen életkoruk miatt – az átlagosnál jóval nehezebben, vagy egyáltalán nem tudnak újra munkához jutni. A munka nélkül töltött évek nemcsak a mindennapi megélhetésért való kilátástalan küzdelmet

jelentik, de egyben negatívan hatnak a majdani nyugdíj összegére is, illetve a kieső évek miatt a nyugdíjba vonulás lehetősége is egyre későbbre tolódhat.

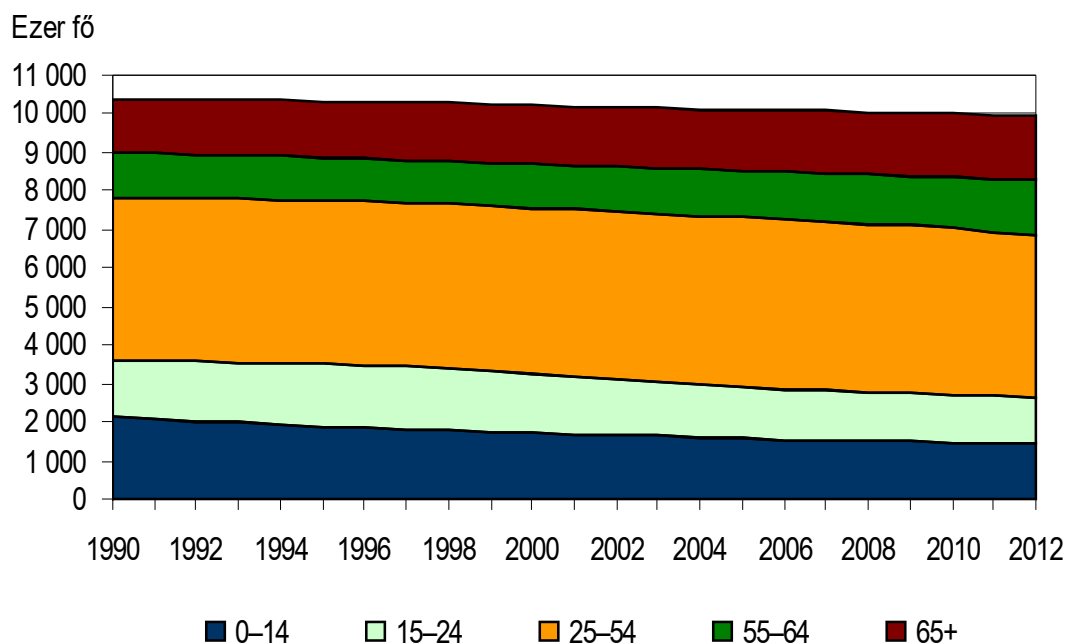
Az idősebb generációk munkaerő-piaci jelenléte

Az 1980-as évek végéig a munkavállalási korúak magas foglalkoztatási aránya mellett ugyan a nyugdíjkorhatár relatíve alacsony volt (55 év a nőknél és 60 év a férfiaknál), de – az akkori munkaerőmérleg-adatok szerint – közel félmillióra tehető azok száma, akik nyugdíjuk folyósítása mellett még dolgoztak. A nyugdíj mellett dolgozókkal együttesen az 50 év feletti korosztály 1980-as évekbeli munkaerő-piaci részvétele már egyáltalán nem tekinthető elhanyagolhatónak. Az 1990-es évek elején a gazdasági-társadalmi struktúra átalakulása ezt a helyzetet gyökeresen megváltoztatta. A foglalkoztatási ráta drámaian csökkent, miközben – a még nagyobb arányú munkanélküliség elkerülése érdekében – az oktatás és a társadalmi ellátórendszer kapui szélesre tárultak. A nyugdíjasok közé jelentős számban kerültek be olyanok is, akiknél a nyugdíjba vonulás elsődlegesen szociális motivációjú volt. A munkaerőpiac szűkülésével a nyugdíj melletti foglalkoztatás viszont a korábbi töredékére zsugorodott.

A gazdaság lassú konszolidálódása az 1990-es évek végéig alig hozott változást az idősebb korosztályok foglalkoztatásában. Ezt követően az öregségnyugdíj-korhatár – döntően a társadalombiztosítási alapok pénzügyi egyensúlyának javítását célzó – emelése és a rokkantossági feltételeknek történő megfelelés szigorúbb számonkérése növelte az 55 éven felüli korosztályok munkaerő-piaci jelenlétét. A növekedés a nők esetében volt jelentősebb, ugyanis az ő nyugdíjkorhatárunk 7, míg a férfiaké „csak” 2 évvel nőtt. Annak ellenére, hogy a korhatáremelést fokozatosan és a korábbi kilépést több formában is biztosító módon vezették be, munkaerő-piaci hatása jól kimutatható.

1. ábra

**A népesség számának alakulása főbb korcsoportok szerint
(adott év január 1-jén)**

2010-ben a nyugdíjkorhatár 62 évről egységesen 65 évre változott, a korábbi korhatáremelésre jellemzőnél lényegesen rövidebb átmeneti időszak mellett. 2011-ben kormányzati szinten megfo-

galmazták azt a célt is, hogy mindenki a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárig dolgozzon, ezért a korbetöltés előtti nyugdíjba vonulás lehetőségét korlátozó intézkedések léptek életbe. Egyidejűleg egy, ezzel éppen ellentétes hatású, szabályozás lehetővé tette a nők számára, hogy 40 év szolgálati idő megléte esetén kérjék a nyugdíjazásukat. (Mivel 2012-ben a 40 év szolgálati idővel rendelkező nők többsége még életkora alapján is jogosult volt öregségi nyugdíjra, az intézkedés munkaerő-piaci következményei ma még nem igazán láthatók.)

Azt, hogy az idősebb korosztályok aktivitásának növelése (pontosabban nyugdíjba vonulásának minél későbbi időpontra történő kitolása) miért éppen most vált sürgetővé, a demográfiai trend indokolja. A nyugdíjalap legfőbb befizetőjének számító 25–54 évesek létszáma folyamatosan csökken, míg az 55 éven felülieké nő. Mivel 65 évesnél idősebbekre koruk, egészségi állapotuk miatt a munkaerőpiac nem igen számíthat, ezért a cél az 55–64 éves korosztály foglalkoztathatóságának további növelése, összekapcsolva azzal, hogy az ennél fiatalabbak közül a lehető legkevesebben vegyenek csak igénybe nyugdíjat vagy nyugdíjszerű ellátást. Az utóbbi két évtized intézkedései lényegében e kettős célt szolgálták. Jóllehet a munkaerő-piaci kilépésre jellemző átlagéletkor ennek következtében, ha nem is túl nagy ütemben, de folyamatosan nő, az egyes korcsoportok aktivitási mutatói igen erőteljesen különböznek, és ebben az utóbbi egy évtizedben sem volt igazán lényeges változás.

Az 50–54 éves korosztály tagjai elvileg sem a korábbi, sem a jelenlegi nyugdíjazási szabályok szerint – néhány sajátos foglalkozási csoport kivételével – öregségi nyugdíjra még nem jogosultak, így e korcsoportból az öregségi nyugdíjban részesülők aránya alacsony, 2012-ben 2% körüli volt. Rokkantsnyugdíjban mintegy 10%-uk részesült (a férfiak és nők közel azonos számban), akiknek több mint kétharmada soha nem, vagy utoljára 8 évnél régebben dolgozott. Az e korcsoportba tartozó nők 73, a férfiak 74%-a foglalkoztatott, míg 7,0, illetve 7,6%-a munkanélküli volt. Egyértelműen a nyugdíjazási szabályok változásával, de mindeneke előtt a korai kilépés lehetőségének korlátozásával összefüggésben a vizsgált korcsoport foglalkoztatási rátája egy évtized alatt közel 8 százalékponttal javult.

Az 55–59 éves korcsoportban 2012-től az 1954 előtt született nők mellett már a legalább 40 év (csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjnal legalább 37 év) szolgálati idővel rendelkezők – 16 éves korban történő munkakezdést feltételezve tehát az 56 éves és idősebb nők –, továbbá mindkét nemből az előrehozott és speciális nyugdíjkonstrukciók alapján nyugdíjazottak részesülhettek öregségi nyugdíjban (jóllehet a nyugdíjazási formák elnevezése időközben változott). Az 55–59 éves férfiak 7,6, az ilyen korú nők 17,5%-a magát öregségi nyugdíjasként minősítő inaktív volt. A rokkantsnyugdíjasok aránya 18% körüli, ami jóval magasabb az előző korcsoportra jellemzőnél. Nyilvánvaló, hogy az életkorral az egészségügyi problémák előfordulásának gyakorisága, illetve súlyossága egyenes arányban nő, ami részben magyarázza ezt a különbséget. Feltételezhető azonban az is, hogy a rokkantosság, legalábbis az esetek egy részében – jóllehet a minősítés feltételei jóval szigorúbbak, mint akárcsak egy évtizeddel korábban voltak – a kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetből való menekülést jelenti. A tíz évvel korábbihoz képest relatíve magas, 5,1%-os a munkanélküliek aránya. Nekik – éppen életkoruk miatt – ez a státusz jellemzően már inkább csak a nyugdíjas lét előtti parkoló pályát jelent. A férfiak között arányaiban több a munkanélküli, mint a nők között, akik még 2012-ben is – az átmeneti szabályoknak köszönhetően – a férfiakra jellemzőnél alacsonyabb életkorban kérhették nyugdíjazásukat. Így – beleértve e korosztálynak azt a közel 4%-át is, akik a nyugdíj mellett dolgoztak – az ilyen korú férfiak 63, a nőknek viszont csak 51%-a volt foglalkoztatott (a nyugdíjuk mellett dolgozók nélkül 59, illetve 46% a foglalkoztatási ráta). Ez még mindig alacsony, jóllehet 2002-höz képest jelentős, mintegy 16 százalékpontos volt a javulás. Mivel a korcsoportba tartozók abszolút száma is nőtt, 2012-ben 180 ezerrel több 55–59 éves foglalkoztatott volt, mint egy évtizeddel korábban, miközben a nyugdíjuk folyósítása mellett dolgozók létszáma lényegében változatlan maradt.

Az 50–64 éves népesség létszáma aktivitási kategória, korcsoport és nemek szerint

Megnevezés	2002			2012		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
50–54 éves						
Foglalkoztatott	238 395	243 681	482 076	233 639	248 710	482 349
ebből: saját jogú öregségi, rokkantsági nyugdíjas	8 289	7 289	15 578	7 286	7 169	14 455
Munkanélküli	10 152	8 201	18 353	23 997	23 653	47 650
Gazdaságilag inaktív	99 064	128 682	227 746	56 379	67 897	124 276
ebből: saját jogú öregségi nyugdíjas, illetve korhatár előtti ellátásban részesülő	8 559	7 832	16 391	7 108	3 154	10 262
rokkantsági ellátásban részesülő	73 575	86 841	160 416	29 853	32 027	61 880
Gazdaságilag inaktív nyugdíjas,						
aki soha, vagy legalább 8 éve nem dolgozott	40 064	46 317	86 381	21 016	22 462	43 478
5–8 éve szűnt meg a munkája	20 573	23 805	44 378	7 746	5 894	13 640
3–4 éve szűnt meg a munkája	10 560	11 389	21 949	4 455	2 563	7 018
2 éve szűnt meg a munkája	5 115	6 754	11 869	2 151	2 829	4 980
1 éve szűnt meg a munkája	4 458	6 552	11 010	991	1 635	2 626
a felvétel évében (2002, 2012) szűnt meg a munkája	1 697	1 461	3 158	616	836	1 452
Egyéb inaktívák	16 597	32 404	49 001	19 404	31 678	51 082
Összesen	347 611	380 564	728 175	314 015	340 260	654 275
55–59 éves						
Foglalkoztatott	146 644	92 766	239 410	215 545	203 751	419 296
ebből: saját jogú öregségi, rokkantsági nyugdíjas	9 845	19 395	29 240	11 893	16 701	28 594
Munkanélküli	6 528	2 158	8 686	20 111	17 774	37 885
Gazdaságilag inaktív	124 669	232 891	357 560	108 952	181 801	290 753
ebből: saját jogú öregségi nyugdíjas, illetve korhatár előtti ellátásban részesülő	32 885	144 717	177 602	26 222	70 577	96 799
rokkantsági ellátásban részesülő	79 471	69 438	148 909	61 722	74 919	136 641
Gazdaságilag inaktív nyugdíjas,						
aki soha, vagy legalább 8 éve nem dolgozott	46 600	78 081	124 681	45 332	58 108	103 440
5–8 éve szűnt meg a munkája	31 300	73 639	104 939	16 143	16 117	32 260
3–4 éve szűnt meg a munkája	14 318	36 684	51 002	11 635	10 074	21 709
2 éve szűnt meg a munkája	9 955	17 802	27 757	7 626	9 088	16 714
1 éve szűnt meg a munkája	7 654	7 427	15 081	5 407	43 789	49 196
a felvétel évében (2002, 2012) szűnt meg a munkája	2 814	5 159	7 973	1 908	9 932	11 840
Egyéb inaktívák	12 028	14 099	26 127	20 901	34 693	55 594
Összesen	277 841	327 815	605 656	344 608	403 326	747 934
3–4 éve szűnt meg a munkája	33 258	9 190	42 448	50 123	55 614	105 737
2 éve szűnt meg a munkája	14 000	2 356	16 356	27 268	16 160	43 428
1 éve szűnt meg a munkája	12 746	1 000	13 746	19 910	18 677	38 587
a felvétel évében (2002, 2012) szűnt meg a munkája	3 648	1 060	4 708	5 551	4 980	10 531
Egyéb inaktívák	1 817	7 135	8 952	6 396	9 472	15 868
Összesen	229 158	301 179	530 337	271 752	352 188	623 940

**Az 50–64 éves népesség létszáma aktivitási kategória, korcsoport és nemek szerint
(folytatás)**

Megnevezés	2002			2012		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
60–64 éves						
Foglalkoztatott	33 091	18 022	51 113	47 324	39 454	86 778
ebből: saját jogú öregségi, rokkantsági nyugdíjas	14 433	12 986	27 419	21 926	26 111	48 037
Munkanélküli	692	0	692	3 303	2 109	5 412
Gazdaságilag inaktív	195 375	283 157	478 532	221 125	310 625	531 750
ebből: saját jogú öregségi nyugdíjas, illetve korhatár előtti ellátásban részesülő	154 913	243 768	398 681	180 823	263 520	444 343
rokkantsági ellátásban részesülő	38 281	22 945	61 226	33 817	35 915	69 732
Gazdaságilag inaktív nyugdíjas,						
aki soha, vagy legalább 8 éve nem dolgozott	72 851	166 680	239 531	73 458	104 937	178 395
5–8 éve szűnt meg a munkája	57 055	95 736	152 791	38 419	100 785	139 204
3–4 éve szűnt meg a munkája	33 258	9 190	42 448	50 123	55 614	105 737
2 éve szűnt meg a munkája	14 000	2 356	16 356	27 268	16 160	43 428
1 éve szűnt meg a munkája	12 746	1 000	13 746	19 910	18 677	38 587
a felvétel évében (2002, 2012) szűnt meg a munkája	3 648	1 060	4 708	5 551	4 980	10 531
Egyéb inaktívak	1 817	7 135	8 952	6 396	9 472	15 868
Összesen	229 158	301 179	530 337	271 752	352 188	623 940

A 60–64 éves korcsoport foglalkoztatási rátája 9,6-ről 13,9%-ra nőtt 2002 és 2012 között, de a csekély számú foglalkoztatott között mindkét vizsgált évben többségben voltak a nyugdíj mellett dolgozók. Mivel a nők még 2012-ben is 60 éves koruk előtt vonulhattak nyugdíjba, így érthető, hogy mindössze 13 ezer nő dolgozott úgy, hogy közben nyugdíjban nem részesült. A 60–64 éves korosztály munkaerő-piaci aktivitása tehát jelentéktelen, ugyanakkor ez az a korcsoport, amelyre – legalábbis elvileg – a nyugdíjba vonulást szabályozó rendelkezések a közeli jövőben leginkább hatással lehetnek. A demográfiai folyamatok eredményeként a korcsoport lélekszáma az elkövetkező évtizedben folyamatosan magas marad. Mivel a nőtöbbség e korcsoportban már elég jelentős (de ez a jellemző már az 55–59 éves korcsoportra is), a nőkre vonatkozó intézkedések erőteljesebben befolyásolják a 60–64 évesek munkaerő-piaci jelenlétét. Ez egyben növeli a nyugdíjasok jövőbeni létszámának becslésével kapcsolatos bizonytalanságot is, hiszen nem ismeretes, hogy a nők közül hányan tudnak és akarnak élni a 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulás lehetőségével. A 60–64 évesek közül a „valódi” (tehát nem a nyugdíj mellett) foglalkoztatottak aránya jelenleg mindössze 6,2%, munkanélküli lényegében nincs, 90%-uk nyugdíjban részesül¹, míg csaknem 3%-uk az egyéb (nyugdíjban valamilyen okból nem részesülő) inaktív. A nyugdíjasok döntő többsége 3 évnél is régebben volt utoljára foglalkoztatott, ami esetükben a munkavállalói készségek végleges elvesztését valószínűsíti.

2. Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekre (2012. II. negyedévi ad hoc modul főbb eredményei)

Az uniós felvétel célsokasága az 50–69 évesek, mely Magyarországon 1,08 millió magánháztartásban élő férfit, illetve 1,36 millió nőt jelentett. Öregségi nyugdíjban részesült közülük 904,9 ezer fő, 185 ezren pedig egészségkárosodás miatt kaptak ellátást. Ami kissé meglepő, 9 öregségi nyug-

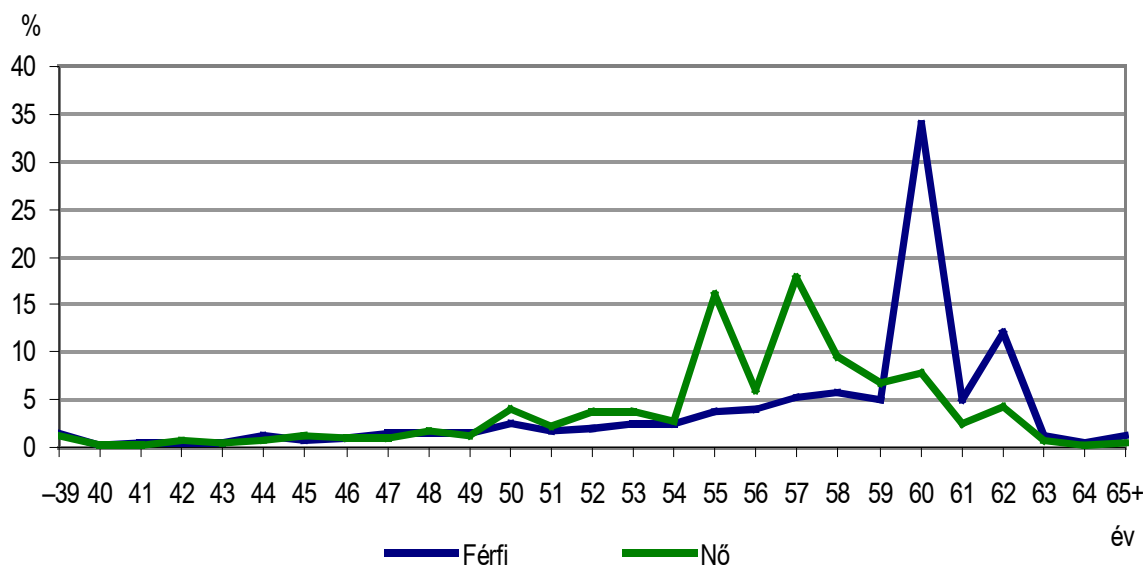
¹ A rokkantsági és az öregségi nyugdíj szerinti megoszlásra a MEF ennél a korcsoportnál már nem szolgáltat megbízható adatot.

díjasból közel 4 a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárnál előbb vált ellátottá. A 385,3 ezer érintettből 197 ezren rokkantsági, 176,8 ezren karkedvezményes, illetve előrehozott nyugdíjban részesült, míg a bányászati, a művészeti és a szolgálati nyugdíjasok száma 10 ezer alatt volt.

A férfiak és a nők megoszlása eléggé különböző aszerint, hogy hány éves korban váltak nyugdíjassá, és jól tükrözi az utóbbi két évtizedben bekövetkezett jogszabályváltozásokat. Ezt különösen jól szemlélteti a férfiakra jellemző nyugdíjba vonulási életkor sűrűsége függvénye, aminek két csúcsa a korábbi és a jelenlegi nyugdíjba vonulási kornál, azaz a 60, illetve a 62 évnél van. A nők esetében kisebb csúcs 55, illetve az 57 évnél jelentkezik, emellett azonban a rájuk vonatkozó bonyolultabb szabályrendszer, a szélesebb korosztályi érintettség miatt több lokális maximum is van.

2. ábra

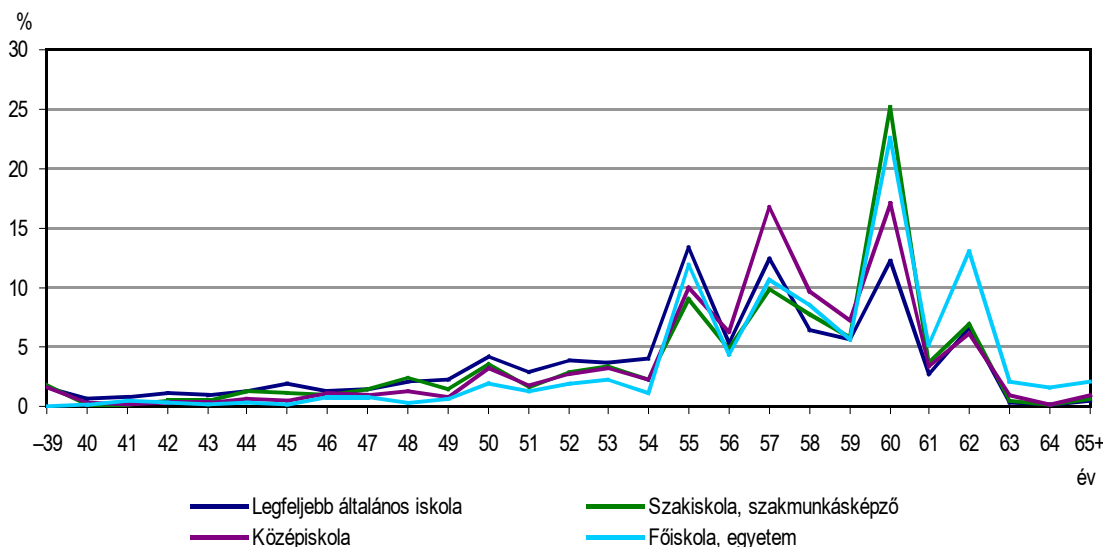
Az 50–69 éves férfiak és nők megoszlása aszerint, hogy hány évesen kezdték nekik folyósítani a nyugdíjukat, 2012. II. negyedév

Az iskolai végzettség és a nyugdíjba vonulás között a szabályozás szintjén kevés kapcsolat van. Elvileg ugyan az alacsonyabb végzettségűek fiatalabb korban kezdenek el dolgozni, így ha a ledolgozott évek száma is szerepel a feltételek között (ami többnyire csak szükséges, de nem elégséges feltétele a nyugdíjazásnak), alacsonyabb életkorban mehetnek nyugdíjba. Mivel a felsőoktatásban töltött idő munkaviszonynak minősül (kivéve a nők 40 éves munkavégzés után igényelhető speciális nyugdíját), a közép- és felsőfokú végzettségűek a szolgálati idő kiszámításánál lényegében azonos helyzetben vannak. Az öregségi nyugdíjban részesülők iskolázottság szerinti megoszlását így részben az befolyásolja, hogy a különböző végzettségi szinteken más és más a férfi-nő arány, ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy az alacsonyabb végzettségűek összességében korábban és életkorukat tekintve kevésbé koncentráltan mentek nyugdíjba, mint a magasabb végzettségűek.

A nyugdíjba vonulási döntés oka többnyire összetett, gyakran az érintett sem tudja egyértelműen megfogalmazni, mi is volt a legfontosabb motiváló tényező. A jelenleg nyugdíjban részesülő, keresőtevékenységet nem folytatók közül a legtöbben (a férfiak 41,8, a nők 35,3%-a) az egészségi állapotukkal indokolták nyugdíjba vonulásukat. A magas arányt csak részben magyarázza az, hogy a válaszolók kb. egyötöde rokkantnyugdíjas volt – akiknél a nyugdíjazás eleve az egészségi állapot miatt következett be –, mivel még az öregségi nyugdíjasok 25%-a is ezt tekintette a nyugdíjba vonulás legfőbb okának. A férfiak 31,8, a nők 34,6%-a jelölte meg a nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati idő megszerzését, míg 5,3, illetve 5,6%-ukat munkájuk megszűnése kényszerítette a nyugdíjba vonulásra. A "nem kívánt tovább dolgozni", illetve „az elérte a felső korhatárt” válaszlehetőségeket (melyek a „szolgálati időt megszerezte” válasszal rokoníthatók) a férfiak 17,2, a nők 18,2%-a jelölte meg.

Az 50–69 évesek megoszlása iskolai végzettség típusonként, aszerint, hogy hány évesen kezdték nekik folyósítani a nyugdíjukat, 2012. II. negyedév

2. tábla

A nyugdíj mellett nem dolgozó 50–69 évesek megoszlása és létszáma a munka abbahagyásának fő oka, nem és iskolai végzettség szerint*, 2012. II. negyedév

A munka abbahagyásának fő oka	Nemek szerint		Iskolai végzettség szerint				Összesen	Ebből: saját jogú öregségi nyugdíjas
	férfi	nő	legfeljebb általános iskola	szakiskola, szakmunkás képző	középiskola	főiskola, egyetem		
Megoszlás, %								
Anyagi szempontból előnyösebbnek bizonyult	1.0	1.1	0.7	1.1	1.0	1.8	1.0	0.9
Munkája megszűnt és/vagy nem talált munkát	5.3	5.6	5.3	4.9	6.4	5.2	5.5	5.2
Foglalkozásában elérte a munkavállalási kor felső határát	3.6	3.1	2.9	3.0	3.4	4.8	3.3	4.6
Megszerezte a nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati időt	31.8	34.6	28.3	29.1	37.6	47.6	33.4	41.7
Munkával kapcsolatos egyéb okból	1.5	1.2	1.2	0.9	1.4	2.8	1.4	1.5
Saját betegsége, fogyatékosága miatt	41.8	35.3	47.1	44.1	30.6	16.3	38.0	24.7
Családi kööttség, gondozási, ápolási tevékenység miatt	0.8	3.6	2.7	1.3	2.9	3.2	2.4	2.5
Egyéb okból	0.5	0.5	0.2	0.5	0.8	0.7	0.5	0.6
Nem kívánt tovább dolgozni	13.6	15.1	11.6	15.1	15.8	17.7	14.5	18.2
Összesen	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Létszám, ezer fő								
Összesen	527.6	735.2	403.2	359.1	349.4	151.1	1 262.9	824.0

* Nyugdíj és nyugdíjszerű ellátás együtt.

A már nyugdíjban részesülők 29%-a nyilatkozott úgy a felvételben, hogy szeretett volna tovább dolgozni, ha lett volna erre lehetősége. A szándék erőssége leginkább a nyugdíj típusával függ össze, a rokkantnyugdíjasok 58%-a dolgozott volna tovább (így esetükben a nyugdíj inkább a munka hiányában elfogadott kényszerű kompromisszumnak tekinthető), a korhatár előtti nyugdíjban részesülők 26, a saját jogú öregségi nyugdíjasoknak viszont csak 20%-a tartozott ebbe a kategóriába. (Ez utóbbiak döntő többsége a továbbdolgozást vélhetően nyugdíjának folyósítása mellett képzelte el.)

Az uniós ad hoc modulban a részidős foglalkoztatás kérdésköre is szerepelt, azzal az állásponttal összefüggésben, hogy az idősebb korosztályok munkaerő-piaci jelenlétének növelése részidős foglalkoztatás kiterjesztésével érhető el. Tény, hogy a nyugdíj mellett dolgozók Magyarországon is az átlagosnál nagyobb arányban részidősök, viszont az esetek közel kétharmadában ezt a teljes munkaidős állás hiányával indokolták.

A munkavégzés fő motivációja a jövedelemszerzés volt, mindössze az érintettek 9,6%-a nyilatkozott úgy, hogy a nyugdíj melletti munkavállalásnak esetében nem voltak anyagi mozgatórugói. Egyedül a felsőfokú végzettségűeknél volt csak a nem anyagi okból dolgozó nyugdíjasok aránya átlag feletti, de körükben is csak 18,3%-ot ért el.

A ma még dolgozó, vagy aktívan munkát kereső és öregségi nyugdíjban még nem részesülő 992 ezer 50–69 éves 41%-a szeretne nyugdíjasként dolgozni, azaz lényegesen többen, mint ahányuknak erre reális esélye van. Jóllehet nyugdíjba vonuláskor a nők átlagos életkora alacsonyabb a férfiakra jellemzőnél, és ez a különbség még jó ideig fenn is marad, a nők vélhetően háztartási és az unokák körüli teendőik miatt a férfiaknál jóval kisebb arányban szerettek volna a rájuk irányadó öregségnyugdíj-korhatár elérése után is dolgozni (45% volt a férfiakra és 37,9% a nőkre jellemző arány). Az iskolai végzettséggel együtt nő a munkavégzési hajlandóság is, az alapfokú végzettségű foglalkoztatottak 37,7%-os arányát közel 9 százalékponttal múlja felül a felsőfokú végzettségűeké. A továbbdolgozni kívánók négyötöde e szándékát anyagi okokkal magyarázta.

A nyugdíj mellett dolgozók főbb jellemzői

Azokról a nyugdíjban vagy nyugdíjszerű járadékban részesülőkről, akik foglalkoztatottnak tekinthetők, a MEF alapfelvétele nyújt részletes információt, jóllehet ezt bizonyos fenntartással célszerű kezelni. Nem véletlen, hogy a MEF-ben a foglalkoztatott nyugdíjasok (átlagos) létszáma elmaradt attól, ahányan az adóbevallásban nyugdíjat és munkajövedelmet egyaránt megjelölnek jövedelemforrásként. Ennek több oka van, de a legfőbb az, hogy a MEF-ben a tartósan munkát végzők adnak olyan válaszokat, ami őket a foglalkoztatottak közé sorolja. Akik alkalmilag pl. egy megbízási szerződés erejéig dolgoznak csak, részben felvételtechnikai okokból alulreprezentáltak, míg teljesen hiányzik a nyugdíjasoknak az – az adórendszer függvényében is változó nagyságú rétege – akik csak a nevüket adják a munkavégzésből eredő jövedelem kifizetéséhez. A számbavételi gondok ellenére azt biztosan állíthatjuk, hogy a gazdaság foglalkoztatott nyugdíjasokból az 1980-as évekre jellemzőnek ma csak a töredékét igényli. Maga a kategória is változott, foglalkoztatott nyugdíjas helyett sok szempontból megfelelőbb lenne a nyugdíjban részesülő foglalkoztatott megnevezés használata.

2012-ben a MEF-ben éves átlagban mintegy 150 ezer olyan foglalkoztatott volt, aki öregségi nyugdíjban, rokkantsági vagy rehabilitációs járadékban, illetve más nyugdíjszerű (ideértve pl. az ideiglenes özvegyi nyugdíjat is) ellátásban részesült. A ténylegesen munkát végző nyugdíjasok száma tehát lényegesen elmarad attól, mint ahány nyugdíjas – jellemzően anyagi megfontolásból – szeretne dolgozni. Nehéz válaszolni arra a kérdésre, hogy szemben az idősebb korosztályok foglalkoztatási rátájának növelésével, a nyugdíjasok foglalkoztatásának bővítése-e a cél vagy ép-

²Legalább egy óra jövedelemszerző tevékenységet végeztek a felvétel referenciahetében.

pen ellenkezőleg, adminisztratív módszerekkel ezt akadályozni kellene annak érdekében, hogy az elégtelen munkaerő-piaci kereslet közepette ily módon is javuljon a fiatalok munkához jutási esélye.

Az elmúlt években a foglalkoztatott nyugdíjasok száma nőtt, s összetételében is változott. 2012-ben 94,6 ezren öregségi, 48,8 ezren rokkantnyugdíjban részesültek, szemben a 2010. évi 81,9, illetve 51,5 ezerrel. A két csoport – az öregségi és a rokkantnyugdíjasoké – életkor és iskolai végzettség szerint szignifikánsan eltért egymástól. Az öregségi nyugdíjasok csoportjába tartozók 80%-a 60 éves és idősebb volt, a rokkantsági nyugdíjasok többsége viszont munkavállalási korú, akik alacsony összegű ellátásukat kiegészítendő dolgoztak. Az öregségi nyugdíj mellett foglalkoztatottak többsége az átlagosnál kvalifikáltabb, 35% diplomával, további 27%-uk szakirányú középiskolai végzettséggel rendelkezett, míg a rokkantnyugdíjasok kétharmada még az érettségiig sem jutott el. A foglalkoztatott nyugdíjasokon belül az öregségi nyugdíjasok aránynövekedése az átlag-életkor és a képzettségi szint emelkedését egyaránt eredményezte.

A nyugdíj melletti foglalkoztatásra, vagy legalábbis annak a MEF által fogott szegmensére nagyfokú stabilitás a jellemző. A foglalkoztatott öregségi nyugdíjasok közel 92, a rokkantnyugdíjasok 86%-a egy évvel korábban is foglalkoztatott volt, előbbi csoportban 88, utóbbiban 81% azok aránya, akik már legalább egy évet jelenlegi munkáltatójuknál (illetve munkájukban) töltöttek.

Az öregségi nyugdíjasok esetében a vállalkozók aránya jóval magasabb a foglalkoztatottak teljes körére jellemzőnél, ugyanis az önálló tevékenység feladása még idősebb korban is jóval nehezebb, mint megválni az alkalmazótól. A rokkantnyugdíjasok foglalkozási viszony szerinti megoszlása viszont lényegében a foglalkoztatottak teljes köréhez hasonló. Az öregségi és a rokkantnyugdíjasok körében egyaránt magas a részmunkaidősök, illetve a rendhagyó munkarendben dolgozók aránya, jelezve azt, hogy az esetek nagy részében ez más, vagy legalább máshogy szerveződő tevékenység, mint a nyugdíjazás előtti volt.

Az ötven éven felüli korosztály jövőbeni munkaerő-piaci jelenlétét – hasonlóan az elmúlt időszakhoz – döntően az öregségi nyugdíjba vonulásra vonatkozó szabályok, illetve az idő előtti kilépés lehetőségei határozzák meg, és ezek egyértelműen e korosztály foglalkoztatottságának növekedése irányába mutatnak. Számolni kell azzal is, hogy növekszik azok száma, akik szakadozott életpályájuk miatt nyugdíj jogosultságot nem szereznek, vagy csak igen alacsony összegű ellátásra számíthatnak, s így idős korukban is kénytelenek dolgozni. A nyugdíjkorhatáron túli munkavégzés jelenleg döntően nyugdíj melletti foglalkoztatást jelent. Ezt a megoldást nemcsak a személyi jövedelemadó szabályok teszik előnyössé, de a nyugdíj mielőbbi megállapítását ösztönzi a jelenlegi szabályok megváltoztatásától való félelem.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)
[Módszertan](#)

ISBN 978-963-235-346-3

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Lakatos Judit dr.

További információ:

Telefonszám: (+36-1) 345-6204, e-mail: judit.lakatos@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-1) 345-6789, fax: (+36-1) 345-6379

TÁBLÁZATOK

Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe a Munkaerő-felmérés 2012. II. negyedévi kiegészítő felvétele

1. Az 50–69 évesek száma aszerint, hogy részesülnek-e valamilyen ellátásban
2. Az 50–69 éves, egészségkárosodási ellátásban részesülők száma az ellátás fajtája szerint
3. Az 50–69 éves, hozzátartozói nyugdíjban részesülők száma az ellátás fajtája szerint
4. Öregségi nyugdíjban részesülő foglalkoztatottak, vagy korábban munkával rendelkezők 50–69 évesek száma aszerint, hogy részesültek-e korhatár alatti nyugdíjban, rokkantsági nyugdíjban vagy nyugdíj előtti álláskeresői segélyben az öregségi nyugdíj folyósítását megelőzően
5. Öregségi nyugdíj előtt korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő foglalkoztatottak, vagy korábban munkával rendelkezők 50–69 évesek száma a korhatár alatti nyugdíj típusa szerint
6. Öregségi nyugdíj előtt korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy hány éves korától kapta a korhatár alatti nyugdíjat
7. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma a munkavégzés befejezésének oka szerint
8. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma aszerint, hogy szeretett volna-e tovább dolgozni
9. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma aszerint, hogy dolgozott-e részmunkaidőben
10. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban részmunkaidőben foglalkoztatott 50–69 évesek száma a részmunkaidős foglalkoztatás oka szerint
11. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy mi ösztönözte az ellátás folyósítása mellett a munkavégzésre
12. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy dolgozik-e részmunkaidőben
13. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves részmunkaidőben dolgozó foglalkoztatottak száma a részmunkaidős foglalkoztatás oka szerint
14. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy mikor kíván végleg visszavonulni a munkától
15. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy a nyugdíjkorhatár elérésekor jogosult lesz-e öregségi nyugdíjra
16. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy a nyugdíjkorhatár elérésekor jogosult lesz-e önkéntes nyugdíjpénztári befizetése után, illetve előtakarékosság révén folyósított járadékra
17. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatottak, vagy aktívan munkát keresők száma aszerint, hogy tervezi-e azt, hogy a folyósítást követően is folytatja a munkát (munkát keresők esetében a munkakeresést)

1. Az 50–69 évesek száma aszerint, hogy részesülnek-e valamilyen ellátásban

Jellemzők	Öregségi nyugdíjban	Korai nyugdíjak valamelyik formájában	Egészségkárosodási ellátásban	Csak hozzátartozói nyugdíjban	Ellátásban részesülők összesen	Nem részesül egyik ellátásban sem	50–69 évesek összesen
	részesül						
<i>Nem</i>							
Férfi	368 134	133 600	87 377	1 723	590 834	533 856	1 124 689
Nő	536 765	162 986	97 701	12 172	809 624	548 040	1 357 664
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353
<i>Kor</i>							
50–54	455	38 650	50 806	6 322	96 233	548 231	644 464
55–59	38 150	122 710	101 034	4 176	266 070	467 473	733 543
60–61	56 183	111 283	32 510	705	200 682	44 168	244 850
62–64	332 033	14 749	378	525	347 685	14 723	362 408
65–69	478 078	9 194	350	2 166	489 787	7 301	497 088
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353
<i>Gazdasági aktivitás</i>							
Foglalkoztatott	60 387	29 921	24 601	5 289	120 198	878 471	998 669
Nem foglalkoztatott	844 512	266 665	160 477	8 606	1 280 259	203 425	1 483 684
Ebből:							
korábban volt munkája	836 864	263 879	157 106	5 656	1 263 506	196 250	1 459 756
soha nem dolgozott	7 648	2 786	3 370	2 950	16 753	7 175	23 928
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>							
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	276 596	76 613	71 886	8 180	433 276	197 245	630 521
	228 238	93 345	69 742	2 150	393 475	340 751	734 226
Szakiskola, szakmunkásképző							
Gimnázium, szakközépiskola	264 150	84 821	36 490	2 570	388 030	322 221	710 251
Felsőfokú	135 915	41 808	6 960	995	185 677	221 679	407 356
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353
<i>Régiók</i>							
Közép-Magyarország	264 057	80 920	21 243	2 080	368 300	323 335	691 635
Közép-Dunántúl	104 921	33 266	10 640	1 127	149 955	121 550	271 506
Nyugat-Dunántúl	96 984	34 301	15 052	1 631	147 968	112 175	260 144
Dél-Dunántúl	90 582	32 892	23 112	1 825	148 411	99 344	247 755
Észak-Magyarország	106 545	38 372	25 262	2 084	172 263	129 498	301 761
Észak-Alföld	120 037	40 092	50 072	3 102	213 303	153 974	367 276
Dél-Alföld	121 772	36 742	39 697	2 046	200 257	142 020	342 276
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353
<i>Településtípusok</i>							
Város	471 792	152 436	95 473	6 011	725 712	518 362	1 244 074
Község	276 101	101 834	81 780	6 798	466 513	367 565	834 078
Budapest	157 005	42 316	7 824	1 086	208 232	195 969	404 201
Összesen	904 899	296 586	185 078	13 895	1 400 457	1 081 896	2 482 353

2. Az 50–69 éves, egészségkárosodási ellátásban részesülők száma az ellátás fajtája szerint

Jellemzők	Rokkantsági	Rehabilitációs	Egyéb egészségkárosodási	Egészségkárosodási ellátásban részesülő, 50–69 évesek összesen
	ellátásban részesül			
Nem				
Férfi	49 913	26 539	10 925	87 377
Nő	54 376	32 502	10 823	97 701
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078
Kor				
50–54	22 369	21 448	6 989	50 806
55–59	57 409	32 316	11 309	101 034
60–61	24 204	5 148	3 158	32 510
62–64	254	0	124	378
65–69	52	129	169	350
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078
Gazdasági aktivitás				
Foglalkoztatott	4 920	15 222	4 459	24 601
Nem foglalkoztatott	99 369	43 819	17 289	160 477
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078
Befejezett legmagasabb iskolai végzettség				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	40 729	23 826	7 331	71 886
Szakiskola, szakmunkásképző	37 698	23 213	8 831	69 742
Gimnázium, szakközépiskola	21 612	9 785	5 093	36 490
Felsőfokú	4 250	2 217	493	6 960
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078
Régiók				
Közép-Magyarország	11 304	7 172	2 767	21 243
Közép-Dunántúl	6 389	2 657	1 594	10 640
Nyugat-Dunántúl	8 852	4 828	1 372	15 052
Dél-Dunántúl	13 827	5 264	4 021	23 112
Észak-Magyarország	13 255	10 105	1 901	25 261
Észak-Alföld	28 091	16 167	5 814	50 072
Dél-Alföld	22 570	12 849	4 278	39 697
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078
Településtípusok				
Város	56 543	27 342	11 588	95 473
Község	43 546	28 358	9 876	81 780
Budapest	4 200	3 340	284	7 824
Összesen	104 289	59 041	21 748	185 078

3. Az 50–69 éves, hozzátartozói nyugdíjban részesülők száma az ellátás fajtája szerint*

Jellemzők	Özvegyi	Ideiglenes özvegyi	Árvaellátást, szülői, egyéb hozzátartozói	Hozzátartozói nyugdíjban részesülő, 50–69 évesek összesen
	nyugdíjat kap			
Nem				
Férfi	13 582	2 249	4 080	19 911
Nő	108 818	6 863	9 494	125 175
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086
Kor				
50–54	4 869	902	3 178	8 949
55–59	12 420	2 882	2 784	18 086
60–61	10 583	1 027	2 288	13 898
62–64	33 278	1 672	2 181	37 131
65–69	61 250	2 628	3 142	67 020
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086
Gazdasági aktivitás				
Foglalkoztatott	6 172	2 144	3 052	11 368
Nem foglalkoztatott	116 228	6 968	10 522	133 718
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086
Befejezett legmagasabb iskolai végzettség				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	58 389	4 483	5 137	68 009
Szakiskola, szakmunkásképző	25 096	2 025	2 915	30 036
Gimnázium, szakközépiskola	28 964	1 716	3 460	34 140
Felsőfokú	9 950	888	2 062	12 900
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086
Régiók				
Közép-Magyarország	28 283	2 405	4 007	34 695
Közép-Dunántúl	11 421	1 159	976	13 556
Nyugat-Dunántúl	11 404	925	2 586	14 915
Dél-Dunántúl	16 620	823	560	18 003
Észak-Magyarország	17 502	784	2 187	20 473
Észak-Alföld	18 908	2 150	1 742	22 800
Dél-Alföld	18 262	866	1 518	20 646
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086
Településtípusok				
Város	59 675	3 094	6 398	69 167
Község	45 761	4 041	5 134	54 936
Budapest	16 964	1 977	2 042	20 983
Összesen	122 400	9 112	13 574	145 086

* Azokat is tartalmazza, akik a hozzátartozói nyugdíj mellett egyéb ellátást is kapnak.

4. Öregségi nyugdíjban részesülő foglalkoztatottak, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy részesültek e korhatár alatti nyugdíjban, rokkantsági nyugdíjban, vagy nyugdíj előtti álláskereső segélyben az öregségi nyugdíj folyósítását megelőzően

Jellemzők	Korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, illetve rokkantnyugdíjban	Nyugdíj előtti álláskereső segélyben	Egyikben sem	Összesen
	részesült			
<i>Nem</i>				
Férfi	158 078	2 366	205 440	365 885
Nő	227 206	5 004	299 156	531 366
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251
<i>Kor</i>				
50–54	230	0	225	455
55–59	9 978	687	27 486	38 150
60–61	20 284	480	35 213	55 977
62–64	160 347	3 048	165 860	329 255
65–69	194 446	3 156	275 813	473 414
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251
<i>Gazdasági aktivitás</i>				
Foglalkoztatott	14 107	269	46 011	60 387
Nem foglalkoztatott	371 178	7 101	458 586	836 864
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	137 494	4 124	130 661	272 279
Szakiskola, szakmunkásképző	100 013	1 994	124 805	226 812
Gimnázium, szakközépiskola	114 237	938	148 187	263 362
Felsőfokú	33 540	314	100 944	134 798
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251
<i>Régiók</i>				
Közép-Magyarország	88 206	3 143	170 349	261 699
Közép-Dunántúl	41 469	475	61 932	103 877
Nyugat-Dunántúl	39 311	841	56 650	96 802
Dél-Dunántúl	40 771	602	47 693	89 067
Észak-Magyarország	53 795	926	51 184	105 906
Észak-Alföld	66 388	435	52 004	118 827
Dél-Alföld	55 344	947	64 784	121 075
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251
<i>Településtípusok</i>				
Város	207 355	2 620	258 777	468 751
Község	136 131	3 981	133 449	273 560
Budapest	41 799	770	112 371	154 940
Összesen	385 284	7 370	504 597	897 251

5. Öregségi nyugdíj előtt korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő foglalkoztatottak, vagy korábban munkával rendelkezők 50–69 évesek száma a korhatár alatti nyugdíj típusa szerint

Jellemzők	Korhatár alatti rokkantsági nyugdíjban	Előrehozott öregségi nyugdíjban, karkedvezményes, korengedményes nyugdíjban	Egyéb korhatár alatti nyugdíjban	Összesen
	részesült			
<i>Nem</i>				
Férfi	83 530	66 475	8 072	158 078
Nő	113 451	110 323	3 433	227 206
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284
<i>Kor</i>				
50–54	230	0	0	230
55–59	3 456	5 778	744	9 978
60–61	7 118	12 611	554	20 284
62–64	86 055	70 056	4 235	160 347
65–69	100 122	88 352	5 972	194 446
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284
<i>Gazdasági aktivitás</i>				
Foglalkoztatott	5 113	8 448	545	14 107
Nem foglalkoztatott	191 868	168 349	10 961	371 178
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	83 701	50 573	3 221	137 494
Szakisola, szakmunkásképző	55 283	41 714	3 016	100 013
Gimnázium, szakközépiskola	47 965	63 296	2 975	114 237
Felsőfokú	10 032	21 215	2 294	33 540
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284
<i>Régiók</i>				
Közép-Magyarország	37 701	48 036	2 469	88 206
Közép-Dunántúl	16 006	23 298	2 165	41 469
Nyugat-Dunántúl	12 737	25 376	1 198	39 311
Dél-Dunántúl	25 384	13 678	1 710	40 771
Észak-Magyarország	27 886	24 122	1 788	53 795
Észak-Alföld	42 469	23 640	279	66 388
Dél-Alföld	34 800	18 647	1 897	55 344
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284
<i>Településtípusok</i>				
Város	100 565	101 005	5 784	207 355
Község	79 414	52 295	4 422	136 131
Budapest	17 002	23 498	1 299	41 799
Összesen	196 981	176 798	11 506	385 284

6. Öregségi nyugdíj előtt korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy hány éves korától kapta a korhatár alatti nyugdíjat

Jellemzők	A korhatár alatti nyugdíj folyósításának kezdete, kor					Összesen
	40 évnél kevesebb	40–49	50–54	55–59	60–61	
<i>A kapott korhatár előtti nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás típusa</i>						
korhatár alatti rokkantsági nyugdíj	12 513	72 370	65 683	41 121	5 293	196 981
egyéb korhatár alatti nyugdíj	65	6 963	39 520	105 393	36 362	188 304
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Nem</i>						
Férfi	5 228	31 969	35 107	53 910	31 865	158 078
Nő	7 352	47 364	70 097	92 604	9 790	227 206
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Kor</i>						
50–54	0	124	106	0	0	230
55–59	177	2 023	2 129	5 649	0	9 978
60–61	447	3 047	4 010	10 141	2 639	20 284
62–64	5 750	36 784	33 744	62 948	21 121	160 347
65–69	6 205	37 355	65 215	67 776	17 895	194 446
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Gazdasági aktivitás</i>						
Foglalkoztatott	49	1 675	2 000	7 143	3 240	14 107
Nem foglalkoztatott	12 529	77 659	103 204	139 371	38 415	371 178
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>						
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	4 543	35 819	41 422	45 686	10 025	137 494
Szakiskola, szakmunkásképző	3 843	22 639	26 261	32 373	14 897	100 013
Gimnázium, szakközépiskola	4 192	15 894	29 434	53 617	11 099	114 237
Felsőfokú	0	4 981	8 087	14 838	5 634	33 540
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Régiók</i>						
Közép-Magyarország	4 916	15 591	20 204	35 984	11 510	88 206
Közép-Dunántúl	406	7 214	10 423	16 790	6 636	41 469
Nyugat-Dunántúl	1 233	4 293	12 315	17 270	4 200	39 311
Dél-Dunántúl	1 393	10 300	12 386	13 646	3 046	40 771
Észak-Magyarország	885	10 206	16 464	21 750	4 490	53 795
Észak-Alföld	2 226	19 236	16 924	20 939	7 063	66 388
Dél-Alföld	1 519	12 494	16 486	20 135	4 710	55 344
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284
<i>Településtípusok</i>						
Város	4 877	39 219	57 956	82 546	22 757	207 355
Község	3 840	33 609	37 644	47 453	13 584	136 131
Budapest	3 862	6 505	9 603	16 515	5 314	41 799
Összesen	12 578	79 333	105 203	146 514	41 655	385 284

7. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma a munkavégzés befejezésének oka szerint

Jellemzők	A munkavégzés befejezésének oka									Összesen*
	anyagi szempontból előnyösebbnek bizonyult	munkája megszűnt és/vagy nem talált munkát	foglalkozásában elérte a munkavállalási kor felső határát	megszerezte a nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati időt	munkával kapcsolatos egyéb okból	saját betegsége, fogyatékossága miatt	családi kööttség, gondozási, ápolási tevékenység miatt	egyéb okból	nem kívánt tovább dolgozni	
Nem										
Férfi	5 438	28 137	19 093	167 640	8 082	220 391	4 427	2 463	71 948	527 620
Nő	7 776	40 951	22 858	254 407	9 049	259 370	26 127	3 936	110 762	735 235
Összesen	13 214	69 088	41 951	422 046	17 131	479 761	30 554	6 399	182 710	1 262 855
Kor										
50–54	898	5 472	865	3 446	206	60 039	1 920	109	1 953	74 907
55–59	2 774	10 784	2 080	52 081	2 232	142 707	4 111	976	15 679	233 424
60–61	2 278	11 717	4 340	61 979	2 223	68 473	4 111	761	24 163	180 046
62–64	3 312	17 131	13 773	122 937	4 666	95 889	7 531	947	50 091	316 278
65–69	3 951	23 983	20 893	181 603	7 805	112 653	12 881	3 606	90 824	458 200
Összesen	13 214	69 088	41 951	422 046	17 131	479 761	30 554	6 399	182 710	1 262 855
Befejezett legmagasabb iskolai végzettség										
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	2 999	21 467	11 853	114 028	4 713	189 789	10 729	1 006	46 635	403 219
Szakiskola, szakmunkásképző	3 921	17 472	10 823	104 585	3 209	158 540	4 765	1 674	54 129	359 118
Gimnázium, szakközépiskola	3 587	22 288	12 055	131 466	5 045	106 792	10 297	2 705	55 205	349 439
Felsőfokú	2 707	7 862	7 221	71 968	4 164	24 640	4 763	1 014	26 740	151 079
Összesen	13 214	69 088	41 951	422 046	17 131	479 761	30 554	6 399	182 710	1 262 855
Régiók										
Közép-Magyarország	4 414	23 450	13 409	123 125	7 580	90 230	9 286	2 286	56 280	330 061
Közép-Dunántúl	3 341	5 972	3 734	48 135	1 395	41 715	3 134	205	30 706	138 338
Nyugat-Dunántúl	1 736	8 718	4 977	54 657	1 830	33 132	4 653	605	24 384	134 692
Dél-Dunántúl	908	6 395	1 897	39 576	1 328	61 242	2 657	1 226	16 157	131 386
Észak-Magyarország	1 191	7 563	5 863	53 347	2 081	66 630	5 209	425	17 003	159 311
Észak-Alföld	1 219	9 411	4 774	52 092	1 209	101 801	3 051	1 379	14 118	189 054
Dél-Alföld	404	7 580	7 297	51 114	1 708	85 011	2 564	272	24 063	180 013
Összesen	13 214	69 088	41 951	422 046	17 131	479 761	30 554	6 399	182 710	1 262 855
Településtípusok										
Város	5 250	30 639	22 027	224 457	6 360	239 560	15 956	3 276	104 662	652 187
Község	5 002	21 128	12 190	125 261	5 407	198 987	9 981	1 292	49 712	428 960
Budapest	2 961	17 322	7 734	72 328	5 365	41 214	4 616	1 831	28 336	181 707
Összesen	13 214	69 088	41 951	422 046	17 131	479 761	30 554	6 399	182 710	1 262 855

* A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 651 fő.

8. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma aszerint, hogy szeretett volna-e tovább dolgozni

Jellemzők	Tovább dolgozott volna		Összesen*
	igen	nem	
<i>Nem</i>			
Férfi	162 706	364 913	527 619
Nő	200 967	534 268	735 235
Összesen	363 674	899 181	1 262 855
<i>Kor</i>			
50–54	42 809	32 099	74 908
55–59	97 767	135 657	233 424
60–61	57 021	123 025	180 046
62–64	76 236	240 042	316 278
65–69	89 841	368 358	458 199
Összesen	363 674	899 181	1 262 855
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>			
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	123 883	279 336	403 219
Szakiskola, szakmunkásképző	112 146	246 971	359 117
Gimnázium, szakközépiskola	92 479	256 959	349 438
Felsőfokú	35 166	115 913	151 079
Összesen	363 674	899 181	1 262 855
<i>Régiók</i>			
Közép-Magyarország	90 857	239 204	330 061
Közép-Dunántúl	28 567	109 771	138 338
Nyugat-Dunántúl	27 804	106 888	134 692
Dél-Dunántúl	44 376	87 010	131 386
Észak-Magyarország	54 339	104 973	159 312
Észak-Alföld	62 774	126 280	189 054
Dél-Alföld	54 958	125 055	180 013
Összesen	363 674	899 181	1 262 855
<i>Településtípusok</i>			
Város	169 836	482 351	652 187
Község	138 762	290 198	428 960
Budapest	55 076	126 631	181 707
Összesen	363 674	899 181	1 262 855

* A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 651 fő.

9. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban foglalkoztatott 50–69 évesek száma aszerint, hogy dolgozott-e rész munkaidőben

Jellemzők	A nyugdíjazást megelőzően	A nyugdíjazást követően	Nem	Összesen*
	dolgozott rész munkaidőben			
<i>Nem</i>				
Férfi	5 830	26 251	495 538	527 620
Nő	12 970	42 394	679 871	735 235
Összesen	18 800	68 645	1 175 410	1 262 855
<i>Kor</i>				
		87 445		
50–54	1 786	2 058	71 063	74 907
55–59	3 526	7 524	222 373	233 424
60–61	3 573	7 573	168 899	180 046
62–64	4 718	21 046	290 514	316 278
65–69	5 196	30 443	422 561	458 200
Összesen	18 800	68 645	1 175 410	1 262 855
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	6 257	18 550	378 412	403 219
Szakiskola, szakmunkásképző	5 116	19 712	334 290	359 118
Gimnázium, szakközépiskola	4 436	19 501	325 501	349 439
Felsőfokú	2 991	10 882	137 206	151 079
Összesen	18 800	68 645	1 175 410	1 262 855
<i>Régiók</i>				
Közép-Magyarország	5 327	18 561	306 172	330 061
Közép-Dunántúl	523	9 054	128 761	138 338
Nyugat-Dunántúl	1 286	10 796	122 610	134 692
Dél-Dunántúl	1 937	2 705	126 744	131 386
Észak-Magyarország	2 421	9 574	147 316	159 311
Észak-Alföld	3 474	11 563	174 017	189 054
Dél-Alföld	3 832	6 392	169 789	180 013
Összesen	18 800	68 645	1 175 410	1 262 855
<i>Településtípusok</i>				
Város	8 706	39 834	603 647	652 187
Község	6 052	21 810	401 099	428 960
Budapest	4 042	7 001	170 664	181 707
Összesen	18 800	68 645	1 175 410	1 262 855

* A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 651 fő.

10. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő korábban részmunkaidőben foglalkoztatott 50–69 évesek száma a részmunkaidős foglalkoztatás oka szerint

Jellemzők	A részmunkaidős foglalkoztatás oka				Összesen
	a nyugdíj- ba vonulás- sal össze- függők	egészségi állapota	nem talált teljes munkaidős munkát	egyéb	
<i>Nem</i>					
Férfi	1 780	6 295	21 728	2 277	32 081
Nő	3 843	13 984	31 145	6 392	55 364
Összesen	5 623	20 279	52 873	8 671	87 445
<i>Kor</i>					
50–54	296	2 999	277	273	3 845
55–59	578	4 776	4 459	1 236	11 051
60–61	1 130	2 054	7 265	698	11 146
62–64	1 596	5 090	16 696	2 382	25 764
65–69	2 023	5 360	24 176	4 081	35 639
Összesen	5 623	20 279	52 873	8 671	87 445
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>					
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	761	6 919	15 014	2 112	24 807
Szakiskola, szakmunkásképző	1 553	6 461	15 835	978	24 827
Gimnázium, szakközépiskola	2 318	5 077	13 372	3 170	23 937
Felsőfokú	990	1 822	8 652	2 409	13 873
Összesen	5 623	20 279	52 873	8 671	87 445
<i>Régiók</i>					
Közép-Magyarország	1 658	5 222	13 545	3 464	23 888
Közép-Dunántúl	352	568	7 820	837	9 577
Nyugat-Dunántúl	1 520	1 673	8 145	743	12 082
Dél-Dunántúl	52	2 195	1 630	765	4 642
Észak-Magyarország	394	1 477	9 160	963	11 995
Észak-Alföld	852	4 942	8 453	790	15 037
Dél-Alföld	794	4 202	4 119	1 108	10 224
Összesen	5 623	20 279	52 873	8 671	87 445
<i>Településtípusok</i>					
Város	3 011	12 120	29 908	3 500	48 540
Község	1 222	6 044	17 837	2 759	27 861
Budapest	1 390	2 115	5 129	2 410	11 044
Összesen	5 623	20 279	52 873	8 671	87 445

11. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy mi ösztönözte az ellátás folyósítása mellett a munkavégzésre

Jellemzők	A nyugdíjjogosultság szerzése, illetve az ellátási összeg növelésének lehetősége	Saját, illetve a család jövedelmének növelése	Az említett két ok egyaránt befolyásolta döntését	Anyagi okok nem befolyásolták döntését	Összesen*
Nem					
Férfi	3 087	35 807	14 378	4 944	58 216
Nő	4 935	33 968	15 960	6 736	61 599
Összesen	8 022	69 775	30 338	11 680	119 815
Kor					
50–54	3 004	9 809	5 821	577	19 211
55–59	3 095	14 501	9 722	2 895	30 213
60–61	724	9 928	6 082	1 781	18 515
62–64	706	19 275	4 714	2 699	27 394
65–69	493	16 263	4 000	3 727	24 483
Összesen	8 022	69 775	30 339	11 679	119 816
Befejezett legmagasabb iskolai végzettség					
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	1 482	10 437	4 896	1 180	17 994
Szakiskola, szakmunkásképző	3 016	18 388	9 035	1 609	32 048
Gimnázium, szakközépiskola	2 072	21 406	10 837	2 798	37 112
Felsőfokú	1 453	19 544	5 571	6 093	32 662
Összesen	8 023	69 775	30 339	11 679	119 816
Régiók					
Közép-Magyarország	2 096	20 883	6 780	4 743	34 502
Közép-Dunántúl	606	7 453	1 814	345	10 218
Nyugat-Dunántúl	550	8 415	2 056	1 363	12 385
Dél-Dunántúl	866	7 661	4 578	1 238	14 344
Észak-Magyarország	392	6 531	2 978	564	10 465
Észak-Alföld	2 561	10 986	5 740	1 938	21 225
Dél-Alföld	951	7 845	6 392	1 488	16 677
Összesen	8 023	69 775	30 339	11 679	119 816
Településtípusok					
Város	4 129	37 001	18 422	5 885	65 438
Község	2 807	17 863	7 557	2 331	30 559
Budapest	1 086	14 911	4 359	3 463	23 819
Összesen	8 023	69 775	30 339	11 679	119 816

* A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 382 fő.

12. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy dolgozik-e részmunkaidőben

Jellemzők	A nyugdíjazást megelőzően is részmunkaidőben dolgozott	Csak a nyugdíjazása óta dolgozik részmunkaidőben	Nem dolgozik részmunkaidőben	Összesen
<i>Nem</i>				
Férfi	4 548	27 141	26 527	58 216
Nő	7 713	31 476	22 411	61 599
Összesen	12 261	58 617	48 938	119 816
<i>Kor</i>				
50–54	2 484	10 240	6 487	19 211
55–59	4 048	15 410	10 756	30 213
60–61	2 133	8 382	8 000	18 515
62–64	2 166	12 507	12 722	27 394
65–69	1 430	12 079	10 974	24 483
Összesen	12 261	58 617	48 938	119 816
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>				
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	3 357	9 473	5 164	17 994
Szakiskola, szakmunkásképző	4 270	15 752	12 026	32 048
Gimnázium, szakközépiskola	2 568	19 205	15 339	37 112
Felsőfokú	2 066	14 187	16 409	32 662
Összesen	12 261	58 617	48 938	119 816
<i>Régiók</i>				
Közép-Magyarország	3 925	14 168	16 409	34 502
Közép-Dunántúl	938	3 974	5 307	10 218
Nyugat-Dunántúl	400	7 737	4 248	12 385
Dél-Dunántúl	1 150	7 518	5 675	14 344
Észak-Magyarország	942	6 098	3 425	10 465
Észak-Alföld	2 462	10 364	8 399	21 225
Dél-Alföld	2 444	8 757	5 475	16 677
Összesen	12 261	58 617	48 938	119 816
<i>Településtípusok</i>				
Város	6 271	32 172	26 994	65 438
Község	3 663	15 570	11 326	30 559
Budapest	2 327	10 874	10 618	23 819
Összesen	12 261	58 617	48 938	119 816

*A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 382 fő.

13. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves részmunkaidőben dolgozó foglalkoztatottak száma a részmunkaidős foglalkoztatás oka szerint

Jellemzők	A részmunkaidős foglalkoztatás oka					Összesen
	a nyugdíjba vonulással összefüggők	egészségi állapotok	nem talált teljes munkaidős munkát	nem kívánt teljes munkaidőben dolgozni	egyéb	
<i>Nem</i>						
Férfi	2 956	12 778	2 584	11 545	2 298	32 162
Nő	3 021	15 987	4 073	14 025	2 548	39 655
Összesen	5 977	28 765	6 658	25 570	4 847	71 817
<i>Kor</i>						
50–54	461	9 464	1 570	1 060	229	12 783
55–59	867	12 986	1 264	3 667	732	19 517
60–61	2 715	3 065	1 120	3 496	170	10 566
62–64	984	1 657	1 698	8 237	2 452	15 028
65–69	950	1 593	1 005	9 110	1 264	13 923
Összesen	5 977	28 765	6 658	25 570	4 847	71 817
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>						
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	842	7 784	1 133	2 354	768	12 881
Szakiskola, szakmunkásképző	1 641	12 630	1 577	3 687	587	20 122
Gimnázium, szakközépiskola	1 378	7 538	1 774	9 733	1 575	21 998
Felsőfokú	2 116	812	2 174	9 797	1 917	16 816
Összesen	5 977	28 765	6 658	25 570	4 847	71 817
<i>Régiók</i>						
Közép-Magyarország	3 099	3 270	3 040	7 940	1 308	18 657
Közép-Dunántúl	102	1 580	165	2 557	507	4 911
Nyugat-Dunántúl	499	2 579	413	4 124	642	8 257
Dél-Dunántúl	805	5 544	120	1 720	480	8 669
Észak-Magyarország	152	2 426	775	3 131	760	7 245
Észak-Alföld	953	6 031	1 561	3 436	844	12 826
Dél-Alföld	366	7 335	585	2 661	305	11 252
Összesen	5 977	28 765	6 658	25 570	4 847	71 817
<i>Településtípusok</i>						
Város	2 692	16 427	3 154	14 115	2 541	38 929
Község	1 845	10 335	1 058	4 789	1 247	19 273
Budapest	1 440	2 003	2 446	6 666	1 059	13 614
Összesen	5 977	28 765	6 658	25 570	4 847	71 817

14. Öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban, egészségkárosodási ellátásban, vagy hozzátartozói nyugdíjban részesülő 50–69 éves foglalkoztatottak száma aszerint, hogy mikor kíván végleg visszavonulni a munkától

Jellemzők	1 éven belül	Több mint 1 év múlva, de legfeljebb 3 éven belül	Több mint 3 év múlva, de legfeljebb 5 éven belül	Több mint 5 év múlva, de legfeljebb 10 éven belül	Több mint 10 év múlva	Nem tudja	Összesen
Nem							
Férfi	3 567	7 339	6 737	7 015	2 333	31 226	58 216
Nő	5 190	10 366	10 656	6 306	2 474	26 607	61 599
Összesen	8 757	17 705	17 393	13 321	4 806	57 833	119 816
Kor							
50–54	911	1 056	1 357	3 570	2 395	9 922	19 211
55–59	2 843	3 735	5 258	3 680	1 336	13 360	30 213
60–61	2 134	4 070	1 839	839	216	9 416	18 515
62–64	1 021	4 674	4 842	2 481	747	13 629	27 394
65–69	1 847	4 171	4 097	2 751	112	11 505	24 483
Összesen	8 757	17 705	17 393	13 321	4 806	57 833	119 816
Befejezett legmagasabb iskolai végzettség							
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	1 836	2 142	1 286	1 586	1 122	10 023	17 994
Szakiskola, szakmunkásképző	1 637	6 066	4 204	3 179	628	16 334	32 048
Gimnázium, szakközépiskola	3 185	4 355	5 927	3 736	1 887	18 021	37 112
Felsőfokú	2 099	5 142	5 976	4 820	1 170	13 455	32 662
Összesen	8 757	17 705	17 393	13 321	4 806	57 833	119 816
Régiók							
Közép-Magyarország	2 801	4 253	7 593	4 529	1 417	13 908	34 502
Közép-Dunántúl	453	2 283	1 176	897	324	5 085	10 218
Nyugat-Dunántúl	835	2 291	1 009	1 517	191	6 541	12 385
Dél-Dunántúl	1 555	1 024	2 157	1 341	1 401	6 866	14 344
Észak-Magyarország	1 296	2 231	626	1 419		4 892	10 465
Észak-Alföld	763	2 848	2 579	1 177	536	13 322	21 225
Dél-Alföld	1 054	2 775	2 252	2 441	937	7 218	16 677
Összesen	8 757	17 705	17 393	13 321	4 806	57 833	119 816
Településtípusok							
Város	5 281	10 531	9 232	5 956	2 312	32 125	65 438
Község	1 516	4 424	3 355	3 071	1 077	17 115	30 559
Budapest	1 959	2 750	4 806	4 294	1 417	8 592	23 819
Összesen	8 757	17 705	17 393	13 321	4 806	57 833	119 816

* A kérdésre nem válaszolók teljeskörűsített száma 382 fő.

15. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy a nyugdíjkorhatár elérésekor jogosult lesz-e öregségi nyugdíjra

Jellemzők	Állam által folyósított öregségi nyugdíjra jogosult lesz		Összesen
	igen	nem	
<i>Nem</i>			
Férfi	701 707	51 639	753 345
Nő	745 363	62 466	807 829
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174
<i>Kor</i>			
50–54	588 775	51 190	639 965
55–59	649 153	42 131	691 284
60–61	173 615	12 640	186 256
62–64	25 495	3 202	28 697
65–69	10 032	4 941	14 973
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174
<i>Gazdasági aktivitás</i>			
Foglalkoztatott	895 932	42 350	938 282
Nem foglalkoztatott	551 137	71 754	622 892
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>			
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	298 303	40 852	339 155
Szakiskola, szakmunkásképző	472 183	33 016	505 199
Gimnázium, szakközépiskola	419 178	26 456	445 634
Felsőfokú	257 406	13 780	271 186
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174
<i>Régiók</i>			
Közép-Magyarország	383 085	43 460	426 545
Közép-Dunántúl	159 258	6 547	165 805
Nyugat-Dunántúl	154 092	7 478	161 570
Dél-Dunántúl	141 061	14 424	155 484
Észak-Magyarország	183 985	8 471	192 457
Észak-Alföld	228 014	14 780	242 794
Dél-Alföld	197 575	18 944	216 519
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174
<i>Településtípusok</i>			
Város	722 475	43 344	765 819
Község	501 738	46 649	548 387
Budapest	222 857	24 112	246 969
Összesen	1 447 070	114 104	1 561 174

16. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatott, vagy korábban munkával rendelkező 50–69 évesek száma aszerint, hogy a nyugdíjkorhatár elérésekor jogosult lesz-e önkéntes nyugdíjpénztári befizetései után, illetve előtakarékosság révén folyósított járadékra

Jellemzők	Önkéntes nyugdíjpénztári befizetései után, illetve előtakarékosság révén folyósított járadékra jogosult lesz		Összesen
	igen	nem	
<i>Nem</i>			
Férfi	70 136	683 209	753 345
Nő	76 000	731 829	807 829
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174
<i>Kor</i>			
50–54	72 567	567 398	639 965
55–59	60 883	630 401	691 284
60–61	8 157	178 099	186 256
62–64	2 700	25 997	28 697
65–69	1 831	13 142	14 973
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174
<i>Gazdasági aktivitás</i>			
Foglalkoztatott	129 833	808 450	938 282
Nem foglalkoztatott	16 304	606 588	622 892
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>			
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	8 604	330 551	339 155
Szakiskola, szakmunkásképző	30 678	474 521	505 199
Gimnázium, szakközépiskola	50 679	394 955	445 634
Felsőfokú	56 175	215 011	271 186
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174
<i>Régiók</i>			
Közép-Magyarország	52 313	374 232	426 545
Közép-Dunántúl	20 174	145 631	165 805
Nyugat-Dunántúl	14 904	146 667	161 570
Dél-Dunántúl	13 853	141 632	155 484
Észak-Magyarország	14 965	177 492	192 457
Észak-Alföld	16 346	226 448	242 794
Dél-Alföld	13 582	202 937	216 519
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174
<i>Településtípusok</i>			
Város	76 592	689 227	765 819
Község	35 690	512 697	548 387
Budapest	33 855	213 114	246 969
Összesen	146 136	1 415 038	1 561 174

17. Öregségi nyugdíjban nem részesülő foglalkoztatottak, vagy aktívan munkát keresők száma aszerint, hogy tervezi-e azt, hogy a folyósítást követően is folytatja a munkát (munkát keresők esetében a munkakeresést)

Jellemzők	Anyagi okok miatt folytatja a munkát / munkakeresést	Nem anyagi okok miatt folytatja a munkát / munkakeresést	Abba kívánja hagyni a munkát / munkakeresést	Már a nyugdíjfolyósítást megelőzően abba kívánja hagyni a munkát/munkakeresést	Összesen
<i>Nem</i>					
Férfi	178 841	46 230	264 609	10 464	500 143
Nő	149 047	37 270	293 576	12 268	492 160
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303
<i>Kor</i>					
50–54	164 522	37 232	288 943	9 725	500 422
55–59	136 524	37 930	247 518	11 911	433 882
60–61	19 620	4 668	18 446	785	43 520
62–64	5 881	2 817	2 524	310	11 533
65–69	1 342	851	754	0	2 947
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303
<i>Gazdasági aktivitás</i>					
Foglalkoztatott	293 178	79 421	515 865	17 090	905 554
Nem foglalkoztatott	34 710	4 079	42 320	5 641	86 749
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303
<i>Befejezett legmagasabb iskolai végzettség</i>					
Legfeljebb ált. isk. 8 osztálya	49 346	6 085	88 244	3 320	146 995
Szakiskola, szakmunkásképző	109 153	18 133	182 069	7 668	317 023
Gimnázium, szakközépiskola	106 254	21 626	175 951	6 865	310 695
Felsőfokú	63 135	37 655	111 921	4 879	217 590
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303
<i>Régiók</i>					
Közép-Magyarország	108 073	35 613	141 657	6 590	291 933
Közép-Dunántúl	42 529	7 590	60 782	2 595	113 496
Nyugat-Dunántúl	25 536	6 096	71 252	4 336	107 219
Dél-Dunántúl	30 224	5 685	51 670	1 871	89 450
Észak-Magyarország	33 938	8 186	70 653	3 900	116 677
Észak-Alföld	44 579	10 027	88 259	1 922	144 786
Dél-Alföld	43 010	10 303	73 912	1 517	128 742
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303
<i>Településtípusok</i>					
Város	174 144	36 082	277 308	7 753	495 286
Község	82 307	21 439	203 900	9 826	317 472
Budapest	71 437	25 978	76 977	5 153	179 545
Összesen	327 888	83 499	558 185	22 731	992 303

Módszertani leírás

Bevezetés

A Központi Statisztikai Hivatal a magánháztartásokban élők gazdasági aktivitásának – foglalkoztatottságának és munkanélküliségének – vizsgálatára 1992-ben vezette be a magánháztartásokra kiterjedő reprezentatív felvételt, a munkaerő-felmérést. A felvétel elsődleges célja információgyűjtés a 15–74 éves személyek gazdasági aktivitásáról, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) által kialakított kategóriák szerint. A felvétel egyben a tagországok részére kötelező uniós felvétel (jelenleg hatályos alaprendelet száma: 577/98 CR)

Számbavételi kategóriák, számított mutatók

A munkaerő-felmérés a vizsgált népességet a vonatkozási héten végzett tevékenységük alapján a következő két főcsoportba sorolja:

- gazdaságilag aktívak és
- gazdaságilag nem aktívak (inaktívak).

A gazdaságilag aktív kategória (rendelkezésre álló munkaerő) magában foglalja mindazon személyeket, akik a megfigyelés hetében a munkaerőpiacon foglalkoztatottként vagy munkanélkülüként jelen vannak.

A felvételben használt fogalmak az ILO ajánlásait követik. Ennek megfelelően tartalmuk a következő:

Foglalkoztatottnak tekintendő az, aki a vonatkozási héten¹, (a hetet hétfőtől vasárnapig számítva) legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg, meghatározott okból (pl. szabadság, betegség stb.) volt távol.

Jövedelmet biztosító munkának számít minden olyan tevékenység, amely pénzjövedelmet eredményez, vagy természetbeni juttatást biztosít, ideértve azt is – amelyet egy később realizálható jövedelem érdekében végzett az érintett. Ugyancsak ide tartozik – segítő családtagként – a háztartáshoz tartozó gazdaság, vállalkozás jövedelmének növelése érdekében végzett munka. A felvétel nem tekinti jövedelmet biztosító munkának az önként, ingyenesen más háztartásnak, vagy intézménynek nyújtott bármilyen segítséget (társadalmi munka, ún. kalákamunka stb.), a saját ház vagy lakás építése, felújítása, javítása céljából, illetve a tanulmányhoz kötött szakmai gyakorlat keretében végzett munkát (még akkor sem, ha azért jár valamilyen díjazás), valamint a háztartásban a ház körül végzett munkát, beleértve a kerti munkákat is. A háztáji gazdaságban végzett munka csak akkor tekinthető jövedelemszerzőnek, ha annak eredménye piacra és nem saját fogyasztásra kerül.

Munkanélkülinek tekintendő az a személy, akire a következő kritériumok egyidejűleg teljesülnek:

- az adott héten nem dolgozott (s nincs olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt),
- aktívan keresett munkát a kikérdezést megelőző négy hét folyamán,
- rendelkezésre áll, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást.

A munkanélküliek sajátos csoportját alkotják azok, akik ugyan nem dolgoztak a vonatkozási héten, de már találtak munkát, ahol 90 napon (2002-ig 30 napon) belül dolgozni kezdenek. Rájuk nem vonatkozik a hármas kritérium egyidejű teljesülése.

¹ 2002 előtt a hónap 12. napját magában foglaló hét volt a vonatkozási hét, 2003 és 2005 között a hónap 7. napját magában foglaló hét, vagy az azt követő két hét egyike, míg 2006-tól minden hét egyben vonatkozási hét is (referenciahét).

Aktív munkakeresésnek tekintendő, ha valaki állami vagy magán-munkaközvetítőn keresztül érdeklődött állás után, közvetlenül keresett meg munkáltatókat, hirdetést olvasott, adott fel, hirdetésre válaszolt, rokonoknál, ismerősöknél érdeklődött, tesztet írt, vizsgát tett, vagy meghallgatáson volt, illetve vállalkozásának elindításával kapcsolatos ügyeit intézte.

Gazdaságilag nem aktívak azok, akik a vonatkozási héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres, jövedelmet biztosító munkájuk és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni. Idetartoznak – többek között – a passzív munkanélküliek, akik szeretnének ugyan munkát, de kedvezőtlennek ítélve elhelyezkedési esélyeiket, meg sem kísérlik az álláskeresést.

Foglalkoztatási arány: a foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya;

Munkanélküliségi ráta: a munkanélkülieknek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességben belüli aránya;

Aktivitási arány: a gazdaságilag aktívoknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya.

A munkaerő-felmérés mintája, az adatok teljeskörűsítése, hibaszámítás

A munkaerő-felmérés mintája többlépcsős, rétegzett minta, amely kialakításánál a rétegeképző ismérvek a következők voltak: földrajzi egységek, települések nagysága szerinti kategóriák, lakóövezetek. Ez utóbbiak a mintában a következő aggregátumok formájában jelennek meg: belterületek, egyéb belterületek, külterületek. A mintában alkalmazott egyszerű rotációs eljárás szerint bármely háztartás, amely valamilyen időpontban belép a mintába, hat egymást követő negyedévben szolgáltat adatokat, majd végleg elhagyja azt. A munkaerő-felmérés negyedéves mintája háromhavi részmintát tartalmaz. A felvétel a mintába került lakásokban élő valamennyi háztartás összes tagjáról gyűjt demográfiai társadalmi alap-, valamint a 15–74 év közötti személyekről gazdasági aktivitásukra vonatkozó információkat. 1998 óta a mintába kijelölt címek száma negyedévente mintegy 38 ezer.

Az egyes népességcsoportok létszáma a munkaerő-felmérés mintájából teljeskörűsítéssel számítható a mintában megfigyelt értékek megfelelő súllyal történő szorzása és összegezése után. A teljeskörűsítéséhez szükséges súlyok, illetve felszorzó tényezők meghatározása két lépésben történik. Először a minta 275 rétegre vonatkozóan készülnek el az elsődleges súlyok, majd korrekciós eljárás során – amire a meghiusulások torzító hatásának mérsékelése miatt van szükség – az ún. korrigált súlyok.

A korrekciós eljárásban kulcsfontosságú szerepet játszanak a továbbszámított népesség- és lakásszámok. Ez 2002-től a 2001. évi népszámlálásból származó információ felhasználásával továbbvezetett, *előre jelzett* (az adott időszakra vonatkozó) adat.

Az adatok szezonális kiigazítása idősoronként külön-külön, a TRAMO/SEATS-számítástechnikai programcsomag segítségével történik.

A mintavételi hiba számítása linearizált jackknife-módszerrel történik. Az adatokhoz tartozó mintavételi hiba a foglalkoztatottak, a munkanélküliek és a gazdaságilag aktívak létszám kategóriájához rendelve, táblázatos formában kerül megadásra (*look up table*). A mutatók és a mintavételi hiba kapcsolata nem függvényyszerű, mert egy becslés adat értéke általában nem határozza meg a hozzátartozó mintavételi hibát, de az általánosított varianciafüggvények segítségével modellezhető. Az áttekintő táblázatban szereplő mintavételi hiba becslése regressziós modellel történt.

**A munkanélküliek, a foglalkoztatottak és a gazdaságilag aktívak létszámához tartozó hiba
95%-os megbízhatósági szinten***

Munkanélküliek		Foglalkoztatottak		Gazdaságilag aktívak	
létszáma	a létszámhoz tartozó mintavételi hiba	létszáma	a létszámhoz tartozó mintavételi hiba	létszáma	a létszámhoz tartozó mintavételi hiba
-		6 932	2 856	6 932	2 856
5 000	2 106	8 458	3 209	9 947	3 617
6 000	2 169	10 000	4 603	20 000	5 479
7 000	2 232	20 000	4 967	30 000	5 656
8 000	2 295	30 000	5 252	40 000	5 812
9 000	2 358	40 000	5 498	50 000	5 953
10 000	2 421	50 000	5 718	75 000	6 269
11 000	2 484	75 000	6 197	100 000	6 551
12 000	2 547	100 000	6 612	125 000	6 810
13 000	2 609	125 000	6 987	150 000	7 054
14 000	2 671	150 000	7 333	175 000	7 287
15 000	2 734	175 000	7 657	200 000	7 510
20 000	3 044	200 000	7 964	250 000	7 934
25 000	3 351	250 000	8 537	300 000	8 336
30 000	3 656	300 000	9 070	350 000	8 721
35 000	3 959	350 000	9 572	400 000	9 093
40 000	4 258	400 000	10 050	450 000	9 454
45 000	4 556	450 000	10 507	500 000	9 806
50 000	4 851	500 000	10 948	600 000	10 488
60 000	5 433	550 000	11 374	700 000	11 147
70 000	6 005	600 000	11 788	800 000	11 786
80 000	6 566	700 000	12 585	900 000	12 411
90 000	7 118	800 000	13 347	1 000 000	13 022
100 000	7 660	900 000	14 081	1 100 000	13 623
110 000	8 191	1 000 000	14 791	1 200 000	14 214
120 000	8 712	1 100 000	15 481	1 300 000	14 797
130 000	9 224	1 200 000	16 154	1 400 000	15 373
140 000	9 725	1 300 000	16 811	1 500 000	15 942
150 000	10 216	1 400 000	17 455	1 600 000	16 505
160 000	10 696	1 500 000	18 086	1 700 000	17 062
170 000	11 167	1 600 000	18 707	1 800 000	17 615
180 000	11 628	1 700 000	19 317	1 900 000	18 163
190 000	12 078	1 800 000	19 919	2 000 000	18 707
200 000	12 519	1 900 000	20 512	2 200 000	19 784
225 000	13 575	2 000 000	21 097	2 400 000	20 847
250 000	14 569	2 200 000	22 247	2 600 000	21 899
275 000	15 499	2 400 000	23 372	2 800 000	22 940
300 000	16 366	2 600 000	24 475	3 000 000	23 972
350 000	17 910	3 000 000	26 626	3 400 000	26 012
375 000	18 587	3 200 000	27 678	3 600 000	27 021
400 000	19 201	3 400 000	28 715	3 800 000	28 023
425 000	19 751	3 600 000	29 740	4 000 000	29 020
450 000	20 239	3 800 000	30 752	4 200 000	30 011
475 000	20 663	4 000 000	31 754	4 400 000	30 997
500 000	21 024	4 200 000	32 746	4 600 000	31 979

*A táblázat szerint pl. egy 25 000-es munkanélküli-létszámhoz tartozó 95%-os valószínűségi szintű konfidenciaintervallum közelítőleg 25 000-3351, 25 000+3351. A munkaerő-felvétel 2011. évi felvétele alapján.

Egyéb, a felvétellel kapcsolatos információk

A mintába bevont települések köre 1998-ban megváltozott, a felvételbe bevont háztartások száma jelentősen bővült, így az idősorban kisebb, de a főbb tendenciákat nem befolyásoló törés van. A 2001. évi népszámlálás alapján 1998-ig került az idősor visszadolgozásra.

A közölt abszolút számok kerekítése elektronikusan – egyedi korrekció nélkül – történt, ezért a részadatok összege nem mindig egyezik meg az összesített adatok (megjelenített) kerekített értékeivel.

A munkáltatók gazdasági tevékenységének osztályozása 2008-ig a TEÁOR'03 alapján történt, 2008-ra azonban már az új, TEÁOR'08 szerinti adatok is publikálásra kerültek. 2009-től a gazdasági tevékenység osztályozása a TEÁOR'08 alapján történik.

A foglalkozások besorolása 2010-ig a FEOR-93 foglalkozási nomenklátúra alapján történt, 2011. január 1-jétől már csak az új, FEOR-08 szerinti adatok kerülnek publikálásra.

A kikérdezés 2012 első negyedévéig papír alapú kérdőíven történt, ezt követően (folyamatosan) a mobileszközös összeírásra került sor.

Publikálási rend

A munkaerő-felmérés eredményeit a KSH havonta, a „Foglalkoztatottság” és „Munkanélküliség” című gyorstájékoztatóban teszi közzé a tárgyhót követő 28–31-e között, mely ún. gördülő negyedéves – utolsó három hónap átlagára – vonatkozó adatokat közöl. A negyedéves és éves adatokat tartalmazó főbb táblák ezt követően a Táblák (STADAT) és a Kiadványtárban található „Statisztikai Tükör” internetes sorozatban kerülnek közreadásra.

Kiegészítő felvételek

A munkaerő felméréshez a negyedévek döntő többségében egy – adott munkaerő-piaci jelenségre fókuszáló – kiegészítő felvétel (*ad hoc modul*) is kapcsolódik. A II. negyedéves kiegészítő felvételek programját, illetve az egyes felvételek kötelező kérdéseinek körét – hasonlóan az alapfelvételéhez – uniós rendeletek rögzítik. Átmenet a munkavilágából a nyugdíjas évekbe címet viselő modul először 2006 II. negyedévében, majd 2012-ben szerepelt a felvételi programban. A két modul kérdéskörei a címazonosság ellenére csak részben feleltethetők meg egymásnak. A modul vonatkozási köre az 50–69 éves korosztály volt. A kiegészítő felvétel az alapfelvételben részt vevők 2,6%-ánál hiúsult meg, a legnagyobb, a 65–69 éves nőkre jellemző meghiúsulási arány 5,3% volt, így a modul az eredeti súlyokkal került felszorzásra. (A kiegészítő felvétel kérdőíve és kitöltési utasítása mellékelve.)

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL MUNKAERŐ-FELMÉRÉS ÉS KIEGÉSZÍTŐ FELVÉTELEI Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe 2012. II. negyedév város, község	A/ LAKOS-azonosító: L																		
	B/ Munkakörzet sorszáma	LAKOS																	
	C/ Megye																		
	D/ Terület	TERUL																	
	E/ A számlálókörzet száma	SZLOK																	
	F/ A lakás sorszáma	DATUMNAP																	
	G/ A háztartás sorszáma	DATUMHO																	
	H/ A kikérdezés dátuma (év, hó, nap)	DATUME																	
	I/ Az összeíró kódja	OSSZEIRO																	
	J/ A személy sorszáma a háztartásban																		
	K/ A válaszoló sorszáma																		

AZ ADATSZOLGÁLTATÁS NEM KÖTELEZŐ! AZ ADATGYŰJTÉS STATISZTIKAI CÉLRA TÖRTÉNIK! NYILVÁNTARTÁSI SZÁM: 1539/12

A KÉRDŐÍV AZ 50–69 ÉVES NÉPESSÉGRE VONATKOZIK

KIKEPERC

A kérdőív kitöltésének kezdete: KIKEORA óra perc

I. NYUGDÍJAK ÉS EGYÉB ELLÁTÁSOK

1. Részesül-e Ön öregségi nyugdíjban, vagy a 2012. január 1-je előtt megállapított korai nyugdíjak valamelyik átalakított formájában?

Figyelem! A korhatár alatti nyugellátások 2012. január 1-jétől szociális ellátássá alakultak át. A korábban korhatár alatti nyugdíjban részesülők új ellátásként "Korhatár előtti ellátást", "Szolgálati járandóságot", illetve "Átmeneti bányászjáradékot" kaphatnak.

(1) igen, öregségi nyugdíjban
 (2) igen, a korai nyugdíjak valamelyik átalakított formájában
 (3) nem

TOVÁBB A 3. KÉRDÉSRE.

OREGNY

2. Egészségi állapota, fogyatékosága miatt kap-e valamilyen egészségkárosodási ellátást?

Figyelem! A rokkantnyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj és a hasonló nyugdíjszerű folyamatos szociális ellátások a korábbi formájukban megszűntek, 2012. január 1-jétől egészségkárosodási ellátássá alakultak át.

(1) igen, rokkantsági ellátást (önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes, munkaképtelen)
 (2) igen, rehabilitációs ellátást (munkaképessége részben fennáll, rehabilitálható)
 (3) igen, egyéb egészségkárosodási ellátást (pl. rehabilitációs járadékot, bányászdolgozók egészségkárosodási járadékát)
 (4) nem

ROKKANT

3. Hozzá tartozói nyugdíjat jelenleg folyósítanak Önnek?

(1) igen, özvegyi nyugdíjat
 (2) igen, ideiglenes özvegyi nyugdíjat
 (3) igen, árvaellátást, szülői nyugdíjat, egyéb hozzátartozói nyugellátást
 (4) nem

HOZZANY

HA A MEGKÉRDEZETT SOHA NEM DOLGOZOTT, VÉGE A KIKÉRDEZÉSNEK.

HA A MEGKÉRDEZETT AZ 1. KÉRDÉSRE 1-ES VÁLASZT ADOTT, VAGYIS JELLENLEG ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN RÉSZESÜL, TOVÁBB A KÖVETKEZŐ (4.) KÉRDÉSRE.

HA A MEGKÉRDEZETT JELLENLEG NEM RÉSZESÜL ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN, DE RÉSZESÜL A 2011. DECEMBER 31-IG ÉRVÉNYES KORAI NYUGDÍJAK VALAMELYIK ÁTALAKÍTOTT FORMÁJÁBAN, VAGY EGÉSZSÉGGÁROSODÁSI ELLÁTÁST, ILLETVE HOZZÁTARTOZÓI NYUGDÍJAT KAP, TOVÁBB A 8. KÉRDÉSRE.

HA A MEGKÉRDEZETT AZ 1., A 2. ÉS A 3. KÉRDÉSEK MINDEGYIKÉRE "NEM" VÁLASZT ADOTT, VAGYIS SEM ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN, SEM EGÉSZSÉGGÁROSODÁSI ELLÁTÁSBAN, SEM HOZZÁTARTOZÓI NYUGDÍJBAN NEM RÉSZESÜL, ÉS VAN MUNKÁJA, TOVÁBB A 17. KÉRDÉSRE, EGYÉBKÉNT TOVÁBB A 18. KÉRDÉSRE.

II. ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐKRE VONATKOZÓ KÉRDÉSEK

4.	<p>Az öregségi nyugdíj folyósítását megelőzően részesült-e Ön <u>korhatár alatti</u> nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, rokkantnyugdíjban, vagy nyugdíj előtti álláskeresési segélyben?</p> <p>(1) igen, korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, illetve rokkantnyugdíjban (2) igen, nyugdíj előtti álláskeresési segélyben (3) egyikben sem részesült</p> <p style="text-align: right;">TOVÁBB A 7. KÉRDÉSRE. ☐</p> <p style="text-align: right;">VOLTELO ☐</p>
5.	<p>Az alábbi korhatár alatti nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások közül melyiket kapta?</p> <p>(1) korhatár alatti rokkantsági nyugdíjat (2) előrehozott öregségi nyugdíjat, korekedvezményes, korengedményes nyugdíjat (3) bányásznyugdíjat, művésznyugdíjat, szolgálati nyugdíjat (4) egyéb korhatár alatti nyugdíjat, éspedig ELONYSZ ELONY ☐</p>
6.	<p>Hány éves korától kapta az említett korhatár alatti nyugdíjat, nyugdíjszerű ellátást? NYKORA</p> <p>A betöltött életkort kérjük megadni. → <input type="text"/> TOVÁBB A 8. KÉRDÉSRE. <input type="text"/></p>
7.	<p>Hány éves korától folyósítanak Önnek <u>öregségi nyugdíjat</u>? A betöltött életkort kérjük megadni.</p> <p><i>(A válasz megkönnyítése érdekében kérjük adja át a válaszkártyát, amely az adott évben érvényes, a születési évek alapján meghatározott nyugdíjkorhatárt tartalmazza.)</i></p> <p style="text-align: right;">NYKORA <input type="text"/></p>
III. NYUGDÍJBAN ÉS EGYÉB ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK MUNKAVÉGZÉSSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEI	
8.	<p>Dolgozik-e Ön az öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás, egészségkárosodási ellátás, illetve hozzátartozói nyugdíj mellett?</p> <p>(1) igen → <input type="text"/> TOVÁBB A 13. KÉRDÉSRE. (2) nem</p> <p style="text-align: right;">DOLGNY ☐</p>
9.	<p>Mi a legfőbb oka annak, hogy abbahagyta a munkát?</p> <p>(1) anyagi szempontból előnyösebbnek bizonyult (2) munkája megszűnt, és/vagy nem talált munkát (3) foglalkozásában elérte a munkavállalási kor felső határát (4) megszerezte a nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati időt (5) munkával kapcsolatos egyéb okból (6) saját betegsége, fogyatékossága miatt (7) családi kööttség, gondozási, ápolási tevékenység miatt (8) egyéb okból, éspedig..... NEMDOLSZ (9) nem kívánt tovább dolgozni → <input type="text"/> TOVÁBB A 12. KÉRDÉSRE.</p> <p style="text-align: right;">NEMDOLGO ☐</p>
10.	<p>Szeretett volna tovább dolgozni, ha lett volna rá lehetősége (utolsó munkájában vagy egy másik munkahelyen)?</p> <p>(1) igen (2) nem</p> <p style="text-align: right;">TOVABB ☐</p>
11.	<p>Dolgozott-e rövidített (rész-)munkaidőben, mielőtt utolsó munkája megszűnt?</p> <p>(1) igen, már a nyugdíjazását megelőzően (2) igen, de csak a nyugdíjazását követően (3) nem → <input type="text"/> HA ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN RÉSZESÜL, VÉGE A KIKÉRDEZÉSNEK! EGYÉBKÉNT TOVÁBB A 18. KÉRDÉSRE</p> <p style="text-align: right;">DOLRESZ1 ☐</p>
12.	<p>Miért dolgozott rövidített (rész-)munkaidőben, mielőtt utolsó munkája megszűnt?</p> <p>(1) a nyugdíjba vonulással összefüggő ok miatt (2) egészségi állapota miatt (3) nem talált teljes munkaidős munkát (4) családi kööttségek miatt (5) nem kívánt teljes munkaidőben dolgozni (6) egyéb okból, ami nem függ össze nyugdíjazással</p> <p style="text-align: right;">→ <input type="text"/> HA ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN RÉSZESÜL, VÉGE A KIKÉRDEZÉSNEK. EGYÉBKÉNT TOVÁBB A 18. KÉRDÉSRE.</p> <p style="text-align: right;">MERTDOL1 ☐</p>

13.	<p>Mi ösztönözte Önt a leginkább arra, hogy az öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás, egészségkárosodási ellátás, illetve hozzátartozói nyugdíj mellett dolgozzon?</p> <p>(1) a nyugdíjjogosultság szerzése, illetve az ellátási összeg növelésének lehetősége (2) saját, illetve a család jövedelmének növelése (3) az említett két ok egyaránt befolyásolta döntését (4) anyagi okok nem befolyásolták döntését</p> <p style="text-align: right;">OSZTON ☐</p>
14.	<p>Rövidített (rész-) munkaidőben dolgozik az említett ellátás mellett?</p> <p>(1) igen, és már a nyugdíjazását megelőzően is így dolgozott (2) igen, de csak a nyugdíjazása óta dolgozik így (3) nem → TOVÁBB A 16. KÉRDÉSRE.</p> <p style="text-align: right;">DOLRESZ2 ☐</p>
15.	<p>Miért dolgozik rövidített (rész-) munkaidőben?</p> <p>(1) a nyugdíjba vonulással összefüggő ok miatt (2) egészségi állapota miatt (3) családi kööttségek miatt (4) nem talált teljes munkaidős munkát (5) nem kíván teljes munkaidőben dolgozni (6) egyéb okból, ami nem függ össze nyugdíjazással</p> <p style="text-align: right;">MERTDOL2 ☐</p>
16.	<p>Mikor szeretne végleg visszavonulni a munkától?</p> <p>(1) 1 éven belül (2) több mint 1 év múlva, de legfeljebb 3 éven belül (3) több mint 3 év múlva, de legfeljebb 5 éven belül (4) több mint 5 év múlva, de legfeljebb 10 éven belül (5) több mint 10 év múlva (6) nem tudja</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-left: 400px;"> <p>HA ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN RÉSZESÜL, VÉGE A KIKÉRDEZÉSNEK. EGYÉBKÉNT TOVÁBB A 18. KÉRDÉSRE.</p> </div> <p style="text-align: right;">MIKOR ☐</p>
17.	<p>Dolgozik-e rövidített (rész-) munkaidőben a tervezett nyugdíjba vonulással összefüggésben?</p> <p>(1) igen (2) nem</p> <p style="text-align: right;">DOLRESZ3 ☐</p>
IV. ÖREGSÉGI NYUGDÍJBAN NEM RÉSZESÜLŐKRE VONATKOZÓ KÉRDÉSEK	
18.	<p>A nyugdíjkorhatár elérésekor milyen öregségi nyugdíjra, nyugdíjszerű járadékra lesz jogosult?</p> <p style="text-align: right;">(1) igen , (2) nem, nem tudja</p> <p>1/ állam által folyósított öregségi nyugdíjra (kötelező befizetési után) JOG1 1/ ☐</p> <p>2/ magánnyugdíjpénztár által folyósított öregségi nyugdíjra (kötelező befizetési után) JOG2 2/ ☐</p> <p>3/ önkéntes nyugdíjpénztári befizetési után, illetve előtakarékosság révén folyósított járadékra JOG3 3/ ☐</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>HA MEGKÉRDEZETT AZ ELMÚLT HÉTEN <u>DOLGOZOTT</u> (vagy volt munkája), ILLETVE <u>NEM DOLGOZOTT, DE AZ ELMULT 4 HETBEN AKTIVAN KERESETT MUNKÁT</u> (vagy már talált, amelyben hamarosan kezd), ÉS A NYUGDÍJKORHATÁR ELÉRÉSEKOR <u>JOGOSULT LESZ VALAMILYEN NYUGDÍJRA, JÁRADÉKRA</u> (A 18/1-3 KÉRDÉS VALAMELY VÁLASZA 1-ES), TOVÁBB A 19. KÉRDÉSRE. EGYÉBKÉNT VÉGE A KIKÉRDEZÉSNEK.</p> </div> <p style="text-align: right;">MINDEN SORBA KÉRÜNK VÁLASZT!</p>
19.	<p>Tervezi, hogy az öregségi nyugdíj folyósítását követően is dolgozik / folytatja a munkakeresést?</p> <p>(1) igen, anyagi okok miatt (2) igen, nem anyagi okok miatt (3) nem, abba kívánja hagyni a munkát / munkakeresést (4) nem, már a nyugdíjfolyósítást megelőzően abba kívánja hagyni a munkát / munkakeresést</p> <p style="text-align: right;">TERV ☐</p>

A kérdőív kitöltésének vége:

KIVEGORA

KIVEGPERC

óra

perc

Kitöltési útmutató
„Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe”
című kiegészítő kérdőív kitöltéséhez
2012. II. negyedév

2012 II. negyedévében az Eurostat-ajánlásoknak megfelelően az „Átmenet a munka világából a nyugdíjas évekbe” címmel kapcsolódik kiegészítő felvétel a munkaerő-felmérés adatgyűjtéséhez.

A MEGFIGYELT SOKASÁGOT AZ 50–69 ÉVESEK JELENTIK

Amennyiben egy háztartásnál a munkaerő-felmérés valamilyen oknál fogva meghiúsul, vagy a háztartásban nem él 50–69 éves személy, kiegészítő kérdőívet nem kell kitölteni. A gazdasági aktivitási kérdőív utolsó kérdésénél kérjük jelölni, hogy az alapfelvételhez:

1. tartozik egy kiegészítő kérdőív, mert a megkérdezett 50–69 éves (a betöltött életkor számít) és válaszol, „1”-es kód;
2. nem tartozik, mert a megkérdezettre nem vonatkozik (50 évesnél fiatalabb, illetve 69 évesnél idősebb), „2”-es kód;
3. nem tartozik, mert a megkérdezett nem kíván válaszolni, „3”-as kód.

A kiegészítő kérdőív részleges megválaszolása nem lehetséges. **Lehetőség szerint törekedni kell arra, hogy az érintettek saját maguk válaszoljanak a kiegészítő kérdőív kérdéseire.**

A kérdőíven vastag betűvel szerepel a kérdés, bekeretezve az ugrásra, kódolásra vonatkozó utasítás. A kérdés utáni dőlt betűvel írt szöveg a kérdés helyes értelmezéséhez nyújt segítséget. A kódkockákat tollal, jól olvashatóan kérjük kitölteni.

Az ugratásoknál két szempontot kell szem előtt tartani:

- 1) a megkérdezett milyen típusú ellátást kap: öregségi nyugdíjat vagy egyéb ellátást
- 2) a megkérdezett gazdasági státusát :
 - a) dolgozott, vagy rendelkezett rendszeres, jövedelmet biztosító munkával az elmúlt héten (Gazdasági aktivitási kérdőív 1. vagy 2. kérdés 1-es válasz)
 - b) nem volt munkája, de keresett az elmúlt 4 hétben, vagy már talált, amelyben hamarosan kezd (Gazdasági aktivitási kérdőív 17. kérdés 1–3-as válasz)
 - c) nem volt munkája, és nem is keresett munkát (Gazdasági aktivitási kérdőív 17. kérdés 4-es válasz)

Az **1–3. kérdéseket** valamennyi (a kiegészítő kérdőívre válaszoló) 50–69 éves személynek fel kell tenni.

A **4–7. kérdések** a jelenleg öregségi nyugdíjban részesülőkre vonatkoznak.

A **8–16. kérdések** a nyugdíjban, illetve egyéb ellátásban részesülőkre vonatkoznak (1–3 kérdéseknél valamilyen ellátást jelölők!)

A *9–12. kérdéseket* azoknak kell feltenni, akik jelenleg nem dolgoznak.

A *13–16. kérdéseket* azoknak kell feltenni, akik jelenleg dolgoznak.

A **17–19. kérdéseket** csak azoknak kell feltenni, akik öregségi nyugdíjban nem részesülnek.

1. kérdés: Kap-e öregségi nyugdíjat?

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény alapján 2012. január 1-jétől megszűntek a **korhatár előtti öregségi nyugdíjak** (az előrehozott öregségi nyugdíj, a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, a karkedvezményes nyugdíj, a bányásznyugdíj, a korengedményes nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíja, a szolgálati nyugdíj).

1-es kód Öregségi nyugdíjnak 2012. január 1-jétől az alábbiak számítanak:

- az 1949-ben vagy azt megelőzően született, az előbbieken felsorolt nyugellátások közé tartozó nyugdíjban részesülő személyek nyugdíja,
- a nők 40 év jogosultsági idő alapján, életkortól függetlenül megállapított kedvezményes öregségi nyugdíja,
- korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő nők nyugdíja, akik 2011. december 31-én rendelkeztek a meghatározott jogosultsági idővel,
- az 1954-ben vagy azt megelőzően született, korábban szolgálati nyugdíjban részesülő személyek nyugdíja,
- a 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő és az öregségi nyugdíjkorhatárt 2011. december 31-éig betöltő személyek rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíja.

Mivel az új nyugdíjjogszabályban alkalmazott elnevezések, változások a felvétel idején még talán kevésbé ismeretesek a lakosság körében, kérjük ismertessék a válaszadókkal a fentiekben felsorolt öregségi nyugdíjnak számító ellátásokat.

2-es kód A korai nyugdíjak valamelyik átalakított formája

Az alábbi ellátások tartoznak ide:

- *Korhatár előtti ellátás*
Az 1950-ben vagy azt követően született korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő személynek a korhatár előtti öregségi nyugdíját (előrehozott öregségi nyugdíj, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, karkedvezményes nyugdíj, korengedményes nyugdíj) 2012. január 1-jétől korhatár előtti ellátásként folyósítják, ami nem nyugellátás, hanem szociális ellátás.

Ettől eltérő rendelkezés vonatkozik az alábbi két csoportban az 1950-ben vagy azt követően született személyekre:

- *Átmeneti bányászjáradékot kapnak* azok a bányásznyugdíjban részesülők, akik 2011. december 31-én rendelkeztek kizárólag föld alatti munkakörben szerzett, a vonatkozó jogszabályban meghatározott szolgálati idővel vagy műszakszámmal.
- *Balettművészeti életjáradékot kapnak* az egyes művészeti tevékenységeket folytató, korábban öregségi nyugdíjban részesülő személyek.
- *Szolgálati járandóságot kapnak* az 1955-ben vagy azt követően született, korábban szolgálati nyugdíjban részesülő személyek.

Az itt felsorolt ellátásokban részesülő személyek nem minősülnek nyugdíjasoknak. Ha a korhatár előtti ellátásban részesülő személy az öregséginyugdíj-korhatárt betölti, az öregséginyugdíj-korhatár betöltésének napjától a korhatár előtti ellátást **öregségi nyugdíjként** folyósítják tovább.

2. kérdés: Egészségi állapota, fogyatékosága miatt kap-e valamilyen egészségkárosodási ellátást?

Rokkantsági ellátás

A 2011. évi CXCI. törvény értelmében **2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj**, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka **nem állapítható meg**. A 2011. december 31-én **rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő**, és az öregségnyugdíj-korhatárt 2011. december 31-éig betöltő – azaz az 1950. január 1-jét megelőzően született – személy rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíját 2012. január 1-jétől **öregségi nyugdíjként folyósítják** tovább (1-es kérdés 1-es kód).

A 2011. december 31-én I–II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, az öregségnyugdíj-korhatárt 5 éven belül betöltő III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, *az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött vagy 5 éven belül betöltő* rendszeres szociális járadékban, átmeneti járadékban részesülő személy ellátását 2012. január 1-jétől **rokkantsági ellátásként** folyósítják tovább.

Rehabilitációs ellátás

A 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesülő – *az öregségnyugdíj-korhatárt 5 éven túl betöltő*, azaz 1954. december 31-ét követően született – személyek ellátását 2012. január 1-jétől **rehabilitációs ellátásként** folyósítják tovább.

Egyéb egészségkárosodási ellátás

A fenti rendelkezések nem vonatkoznak a 2011. december 31-én **rehabilitációs járadékban** és a **bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában** részesülőkre, esetükben az ellátás neve nem változott.

3. kérdés: Hozzá tartozói nyugdíjat jelenleg folyósítanak Önnek?

E felvételben *árvaellátásra* a rokkantnyugdíjas gyermek lehet jogosult életkortól függetlenül.

FIGYELEM! Ha az adatlap 11/b kérdésére 4–8. a válasz (vagyis a megkérdezett valamilyen nyugdíjban, korábban nyugdíjszerűnek számító ellátásban, vagy árvaellátásban részesül), az 1-es, 2-es vagy 3-as kérdések valamelyikénél "igen" válasznak kell szerepelni.

4. kérdés: Az öregségi nyugdíj folyósítását megelőzően részesült-e Ön korhatár alatti nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, rokkantnyugdíjban, vagy nyugdíj előtti álláskeresési segélyben?

A kérdés célja az öregségi nyugdíjban részesülők csoportján belül azon sokaság lehatárolása, akik a mindenkor érvényes nyugdíjkorhatárnál korábban részesültek öregségi vagy rokkantsági nyugdíjban, illetve nyugdíj előtti álláskeresési segélyt kaptak.

A korhatár alatti nyugdíjba az alábbi nyugdíjazási formák tartoztak 2012 előtt:

- korengedményes nyugdíj,
- korengedményes idő beszámításával megállapított öregségi nyugdíj,
- előrehozott öregségi nyugdíj,
- csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj.

Nyugdíj előtti álláskeresési segélyben részesülnek a regisztrált álláskeresők közül azok, akik az álláskeresési járadék folyósítási idejét kimerítették, és az öregségnyugdíj-korhatár betöltéséhez legfeljebb 5 év hiányzik, valamint megfelelnek a Foglalkoztatási Törvényben meghatározott egyéb feltételeknek.

FIGYELEM! A szolgálati nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíja, a bányász nyugdíj 2011. december 31-ig öregségi nyugdíjnak számított, vagyis ennek a kérdésnek a megválaszolásánál nem tartozik az öregségi nyugdíj folyósítását megelőző korai nyugdíjazási formák közé.

7. kérdés: Hány éves korától folyósítanak Önnek öregségi nyugdíjat?

Ha a megjelölt ellátás folyósítását valamilyen okból felfüggesztették, akkor azt az életkort kell megadni, amikor először kezdték el azt folyósítani.

FIGYELEM! A betöltött életkort kérjük megadni.

9. kérdés: Mi a legfőbb oka annak, hogy abbahagyta a munkát?

1-es kódot lehet jelölni, például ha a megkérdezett attól félt, hogy kevesebb lesz a nyugdíja, ha tovább dolgozik.

5-ös kódot lehet jelölni, például ha a megkérdezett nem volt elégedett a munkaidő-beosztásával, a munkakörével, egészségét veszélyeztetve érezte, túl sok volt a munkahelyi stressz stb; ha a megkérdezett a munkáltató viselkedése, vagy egyéb, a munkájával, munkahelyével kapcsolatos ok miatt döntött a nyugdíjba vonulás mellett.

8-as kód („egyéb ok”) jelölése esetén kérjük az okot szövegesen leírni.

AZ ELSŐDLEGES OKOT KÉRJÜK MEGJELÖLNI! Ha több okot is megjelölne a megkérdezett, akkor azt válasszuk, amelyik a felsorolásban előbb szerepel.

16. kérdés: Mikor szeretne végleg visszavonulni a munkától?

Ha a megkérdezett azt válaszolja, hogy addig szeretne dolgozni, ameddig csak lehet, akkor az 5-ös kódot kell jelölni („több mint 10 év múlva”).

17. kérdés: Dolgozik-e rövidített (rész-) munkaidőben a tervezett nyugdíjba vonulással összefüggésben?

Csak akkor lehet igen (1-es kód) a válasz, ha a munkaidő rövidítése, – ami történhetett rész-munkaidős foglalkoztatással, vagy a korábbi rendszeres túlórák lecsökkentésével – kapcsolatban állt a tervezett nyugdíjba vonulással.

Nemmel kell válaszolni, ha a megkérdezett nem csökkentette munkaidejét a tervezett nyugdíjba vonulással összefüggésben, vagy ha már régóta rész-munkaidőben dolgozott.

KÖSZÖNJÜK FIGYELMÉT ÉS JÓ MUNKÁT KÍVÁNUNK!